

ICF

International Classification of Functioning, Disability and Health

คู่มือมาตรฐานกลาง
ประเมินความสามารถตามประเภท
ความพิการและให้รหัส ICF

ฉบับปี 2012

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ ดำเนินการพัฒนาและจัดทำคู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF (International Classification of Functioning Disability and Health) คือ บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการและสุขภาพ ให้เหมาะสมกับการใช้งาน ด้านความพิการในประเทศไทย เพื่อประโยชน์และเป็นเครื่องมือทางสถิติ ด้านการวิจัย ด้านการบำบัดรักษา ด้านการวางนโยบายทางสังคม และ ด้านการศึกษา ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลได้ในระดับประเทศ ทำให้การบริหารจัดการในระบบสุขภาพ ด้านความพิการ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำคู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF ดังกล่าว

คู่มือฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาหลักๆ คือ 1) หลักเกณฑ์การกำหนดความพิการแต่ละด้าน 2) รหัส ICF ที่คัดเลือกสำหรับการใช้งานในประเทศไทย เชื่อมโยงกับรหัสโรค ICD-10-TM (International classification of disease and Related Health Problems, 10th Revision, Thai Modification) และ 3) หลักเกณฑ์ประเมินความพิการแต่ละด้าน เพื่อให้โรงพยาบาลใช้เป็นคู่มือประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF ได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนด้านความพิการและสุขภาพโดยรวมต่อไป

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข
กันยายน 2555

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คณะผู้บริหารจัดการจัดทำคู่มือมาตรฐานกลางประเมินความพิการและให้รหัส ICF

บทนำ

1

ความพิการประเภท 1 ความพิการทางการเห็น.....

3

ความพิการประเภท 2 ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย.....

9

- ความพิการประเภท 2.1 ความพิการทางการได้ยิน.....

9

- ความพิการประเภท 2.2 ความพิการทางการสื่อความหมาย.....

14

ความพิการประเภท 3 ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย.....

19

- ความพิการประเภท 3.1 ความพิการทางการเคลื่อนไหว.....

19

- ความพิการประเภท 3.2 ความพิการทางร่างกาย.....

26

ความพิการประเภท 4 ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก.....

30

- ความพิการประเภท 4.1 ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม.....

30

- ความพิการประเภท 4.2 ออทิสติก.....

37

ความพิการประเภท 5 ความพิการทางสติปัญญา.....

42

ความพิการประเภท 6 ความพิการทางการเรียนรู้.....

49

ภาคผนวก ก.

ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ.....

55

ภาคผนวก ข.

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข.....

58

ภาคผนวก ค.

แบบประเมินระดับความพิการและการให้รหัส ICF.....

63

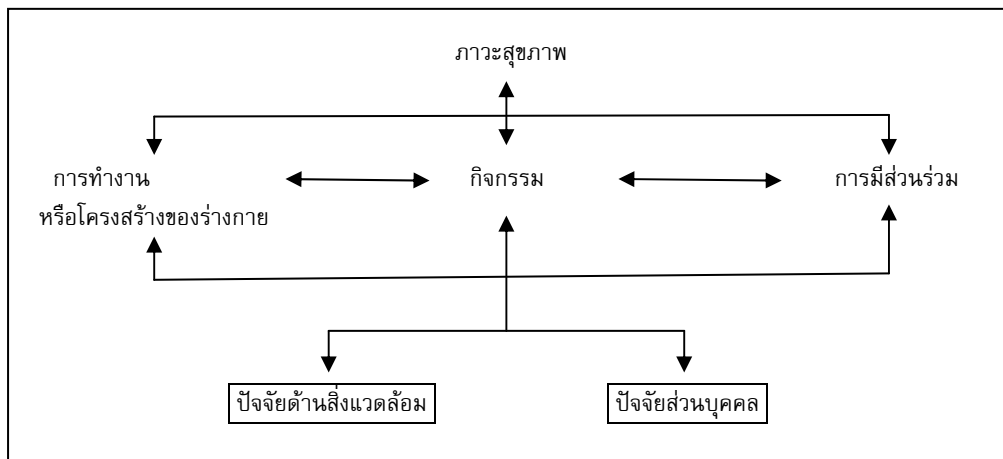
บทนำ

ในปัจจุบันสถานพยาบาลต่างๆ บันทึกการวินิจฉัยโรคด้วยรหัส ICD (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) ซึ่งแสดงให้เห็นสถานะของความเจ็บป่วยเท่านั้น ในปี พ.ศ. 2543 องค์การอนามัยโลกได้ให้การรับรองรหัส ICF (The International Classification of Functioning, Disability and Health) เพื่อใช้เป็นภาษามาตรฐานสำหรับการสื่อสารข้อมูลด้านสถานะสุขภาพระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านสาธารณสุขและสังคม รวมทั้งสามารถใช้เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศได้ ดังนั้นการบันทึกข้อมูลด้วยรหัส ICF ร่วมกับรหัส ICD จะสามารถแสดงภาพรวมของสถานะสุขภาพของประชากรได้เป็นอย่างดี

ICF ประกอบด้วยกลุ่มรหัสข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่

- ก. รหัสการทำงานของร่างกายและความพิการ แบ่งออกเป็น การทำงานหรือโครงสร้างของร่างกาย (Body functions/structures) การทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วม (Activities and participation)
- ข. รหัสปัจจัยแวดล้อม (Contextual factors) ซึ่งส่งผลต่อการทำงานของร่างกายและความพิการ แบ่งออกเป็น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors) และปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors)

ทั้งหมดนี้มีปฏิสัมพันธ์กัน ก่อให้เกิดสภาวะสุขภาพของบุคคล ดังแผนภูมิลำดับนี้

รหัสที่แสดงภาวะสุขภาพด้านการทำงานหรือโครงสร้างของร่างกาย (Body functions / structures) เป็นรหัสที่ขึ้นต้นด้วย อักษร **b** หรือ **s**

รหัสที่แสดงภาวะสุขภาพด้านการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วม (Activities and participation) เป็นรหัสที่ขึ้นต้นด้วยอักษร **d**

รหัสที่แสดงปัจจัยของสิ่งแวดล้อม (Environment) เป็นรหัสขึ้นต้นด้วยอักษร **e** หรือ **s**

ความพิการที่เกิดขึ้นในระดับของการทำงานหรือโครงสร้างของร่างกาย เรียกว่า ความบกพร่อง (Impairments) ถ้าเกิดขึ้นในภาพรวมของการทำกิจกรรมต่างๆ เรียกว่า ข้อจำกัดในการทำกิจกรรม (Activity limitations) และถ้าเกิดขึ้นในระดับบทบาทของบุคคลนั้นในสังคม เรียกว่า อุปสรรคในการมีส่วนร่วม (Participation restrictions)

ในแต่ละกลุ่มรหัสสามารถแสดงระดับความบกพร่อง หรือระดับความสามารถในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วม ที่เรียกว่า “**ตัวบ่งคุณลักษณะ**” โดยบันทึกเป็นตัวเลขด้านหลังรหัส แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- .0 หมายถึง ไม่มีความบกพร่องหรือความยากลำบาก (NO: 0 – 4 %)
- .1 หมายถึง มีความบกพร่องหรือความยากลำบาก เล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
- .2 หมายถึง มีความบกพร่องหรือความยากลำบาก ปานกลาง (MODERATE: 25 – 49 %)
- .3 หมายถึง มีความบกพร่องหรือความยากลำบาก รุนแรง (SEVERE: 50 – 95 %)
- .4 หมายถึง มีความบกพร่องหรือความยากลำบาก ที่สุดหรือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)

ในกรณีที่ไม่มีรายละเอียดของความบกพร่องหรือความยากลำบาก (Not specified) ให้บันทึกตัวบ่งคุณลักษณะเป็น .8 และในกรณีที่เห็นว่ากลุ่มรหัสนี้ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยรายนี้(Not applicable) ให้บันทึกตัวบ่งคุณลักษณะเป็น .9

ตัวอย่าง

กิจกรรมการเดิน ใช้รหัส d450

ถ้าหากผู้ป่วยเดินได้เองบ้าง แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเป็นส่วนใหญ่ ถือว่ามีปัญหารุนแรง จะเติมตัวบ่งคุณลักษณะด้วยเลข .3 เป็น d450.3

ในประเทศไทย มีการนำ ICF มาประยุกต์ใช้ในหลายระดับ เช่น ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินเพื่อวางแผนการดูแลผู้ป่วยให้ครอบคลุม ใช้ในการนิยามความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ใช้ในการศึกษาระบาดวิทยา ด้านความพิการหรือสถานะสุขภาพ อาจใช้บางรหัสเพื่อติดตามความก้าวหน้าของระดับความสามารถที่เป็นผลจากการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล สำนักงานสถิติแห่งชาติใช้สำรวจความพิการในปี 2550 และจังหวัดหนองบัวลำภูใช้สำรวจข้อมูลสถานะความพิการระดับจังหวัด เพื่อวางแผนการพัฒนา

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะทำการเก็บข้อมูลรหัส ICD ร่วมกับ ICF จากสถานพยาบาลต่างๆ โดยดำเนินการนำร่องในกลุ่มคนพิการที่มาขอรับเอกสารรับรองความพิการทั้งรายเก่าและรายใหม่ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. **สหสาขาวิชาชีพ** แพทย์ผู้ออกเอกสารรับรองความพิการให้กับผู้ป่วย เป็นผู้บันทึกการวินิจฉัยลักษณะความบกพร่อง (เช่น Binocular blindness) และโรคที่ก่อให้เกิดความพิการ (เช่น Primary open-angle glaucoma) ซึ่งในบางกรณีอาจเป็นโรคเดียวกัน ทั้งในเวชระเบียน และแบบประเมินระดับความสามารถตามประเภทของความพิการที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์กำหนด สรุปประเภทความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 จากนั้นแพทย์ / สหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทำการประเมินระดับความสามารถตามประเภทของความพิการ โดยใช้ข้อมูลการประเมินที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยหรือญาติ

2. **เจ้าพนักงานเวชสถิติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการให้รหัส** บันทึกรหัส ICD-10-TM ของลักษณะความบกพร่อง (เช่น H54.0 Blindness, binocular) และรหัสของโรคที่ก่อให้เกิดความพิการ (เช่น H40.1 Primary open-angle glaucoma) ตามคำวินิจฉัยที่แพทย์บันทึกในแบบประเมินระดับความสามารถที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กำหนด

การประมวลผลจะแสดงให้เห็นภาพความเชื่อมโยงระหว่างรหัส ICD กับระดับความสามารถในมิติต่างๆ และแสดงให้เห็นว่าในแต่ละประเภทความพิการมีความสามารถระดับต่างๆ มากน้อยเพียงใด

ความพิการประเภท 1

ความพิการทางการเห็น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำหนดให้คนพิการตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่ประกาศมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งครอบคลุมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ โดยรัฐมีหน้าที่ในการจัดบริการดังกล่าว

ความพิการทางการเห็นครอบคลุม 2 ลักษณะ คือ

1. **ตาเห็นเลือนราง** หมายถึง การมีสายตาสั้นที่วัดเมื่อใช้แว่นตาธรรมดาแล้วอยู่ในระดับตั้งแต่ 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ไปจนถึงต่ำกว่า 6 ส่วน 18 เมตร (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 ฟุต (20/70) หรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา ลงไปจนถึง 10 องศา
2. **ตาบอด** หมายถึง การมีสายตาสั้นที่วัดเมื่อใช้แว่นตาธรรมดาแล้วอยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ลงมาจนกระทั่งมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือมีลานสายตาแคบกว่า 10 องศา

ระดับที่	พิจารณาที่สายตา	พิจารณาที่ลานสายตา	ลักษณะความพิการ
1	น้อยกว่า 6/18 ลงไปถึง 6/60 (น้อยกว่า 20/70 ลงไปถึง 20/200) (Moderate visual impairment)	แคบกว่า 30 องศา จนถึง 10 องศา	สายตาพิการ
2	น้อยกว่า 6/60 ลงไปถึง 3/60 (น้อยกว่า 20/200 ลงไปถึง 20/400) (Severe visual impairment)		
3	น้อยกว่า 3/60 ลงไปถึง 1/60 (น้อยกว่า 20/400 ลงไปถึง 20/1200)	แคบกว่า 10 องศา จนถึง 5 องศา	ตาบอดชั้นหนึ่ง
4	(Blindness) น้อยกว่า 1/60 ลงไปถึงเห็นเพียงแสงสว่าง (น้อยกว่า 20/1200 ลงไปถึงเห็นเพียงแสงสว่าง)	แคบกว่า 5 องศา	ตาบอดชั้นสอง
5	(Blindness) มองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง (Blindness)		ตาบอดชั้นสาม

การจำแนกความพิการทางการเห็นตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

H54.0	Blindness, binocular
H54.1	Severe visual impairment, binocular
H54.2	Moderate visual impairment, binocular

สาเหตุของความพิการทางการเห็นตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

การสูญเสียการเห็นส่วนใหญ่เกิดจากโรคหรือความผิดปกติของตาและของระบบประสาท แต่อาจเกิดจากโรคของระบบอื่นที่มีผลต่อลูกตา หรือต่อการพัฒนาระบบการเห็นของตา เช่น โรคของระบบต่อมไร้ท่อ โรคติดเชื้อ การบาดเจ็บ และความผิดปกติแต่กำเนิดของระบบต่างๆของร่างกาย เป็นต้น

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเห็นตามแนวทางของ ICF

b210 **การทำงานของ การเห็น (Seeing functions)**

การทำงานของประสาทสัมผัสที่เกี่ยวกับการรู้สึกถึงแสงสว่าง รูปทรง ขนาด รูปร่าง และสีของสิ่งกระตุ้นทางการเห็น

รวม: *การทำงานด้านการเห็น; การทำงานของลานสายตา; คุณภาพของการเห็น; การทำงานของประสาทรับแสงและสี สายตาทั้งระยะไกลและใกล้ การเห็นด้วยตาข้างเดียวและสองข้าง; คุณภาพของภาพที่เห็น; ความบกพร่อง เช่น สายตาสั้น สายตายาว สายตาเอียง ตาบอดครึ่งซีก ตาบอดสี ดวงมิตในลานสายตา ส่วนกลางและรอบนอก การเห็นภาพซ้อน ตาบอดกลางคืน และความบกพร่องในการปรับสายตาต่อแสงสว่าง*

ไม่รวม: *การทำงานด้านการรับรู้ (b156)*

b210.0	ไม่มีความบกพร่อง: ไม่มีปัญหาทั้งการดูระยะใกล้และระยะไกล (NO: 0 – 4 %)
b210.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย: มีปัญหาเล็กน้อยในการดูระยะไกล ไม่มีปัญหาในการดูระยะใกล้ (MILD: 5 – 24 %)
b210.2	มีความบกพร่องปานกลาง: มีปัญหาปานกลางในการดูระยะไกล ไม่มีปัญหาในการดูระยะใกล้ (MODERATE: 25 – 49 %)
b210.3	มีความบกพร่องรุนแรง: สามารถเห็นได้เฉพาะระยะใกล้ (SEVERE: 50 – 95 %)
b210.4	มีความบกพร่องทั้งหมด: ไม่สามารถเห็นได้ทั้งระยะใกล้และระยะไกล (COMPLETE: 96 – 100 %)
b210.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b210.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d460 **การเคลื่อนที่ไปในที่ต่าง ๆ (Moving around in different locations)**

การเดินและเคลื่อนที่ไปในที่ต่าง ๆ หรือไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเดินไปตามห้องต่างๆ ในบ้าน หรือในตัวอาคาร หรือเดินตามถนนในเมือง

รวม: *การเคลื่อนที่ภายในบ้าน การคลานหรือปีนภายในบ้าน การเดินหรือเคลื่อนที่ในตัวอาคารที่ไม่ใช่ที่บ้าน และนอกตัวบ้านและอาคารอื่นๆ*

d460.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเดินไปมาได้ทั้งภายในและภายนอกบ้าน และสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย (NO: 0 – 4 %)
d460.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเดินไปมาได้ทั้งภายในและภายนอกบ้าน (MILD: 5 – 24 %)
d460.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเดินไปมาได้เฉพาะภายในบ้าน (MODERATE: 25 – 49 %)
d460.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเดินไปมาภายในบ้านโดยมีผู้ช่วยเหลือหรืออุปกรณ์ช่วย (SEVERE: 50 – 95 %)
d460.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเดินไปมาภายในบ้าน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d460.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d460.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d470 **การใช้การขนส่ง (Using transportation)**

การใช้การขนส่งเพื่อเคลื่อนที่ในลักษณะที่เป็นผู้โดยสาร เช่น การนั่งรถส่วนตัวหรือรถประจำทาง รถเข็นหรือเกวียน รถรับจ้างสาธารณะหรือรถรับจ้างส่วนตัว รถไฟ รถราง รถใต้ดิน เรือหรือเครื่องบิน

รวม: *การใช้การขนส่งที่ใช้แรงงานมนุษย์ การใช้การขนส่งส่วนตัวหรือสาธารณะที่เป็นพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ ขับเคลื่อน*

ไม่รวม: *การเคลื่อนที่ไปในที่ต่าง ๆ โดยใช้อุปกรณ์ (d465); การขับชี่ยานพาหนะ (d475)*

d470.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเดินทางด้วยยานพาหนะต่างๆ ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d470.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเดินทางด้วยยานพาหนะบางชนิดด้วยตนเอง (MILD: 5 – 24 %)
d470.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเดินทางด้วยยานพาหนะต่างๆ โดยใช้อุปกรณ์ช่วย (MODERATE: 25 – 49 %)
d470.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเดินทางด้วยยานพาหนะต่างๆ โดยมีผู้ช่วยเหลือ (SEVERE: 50 – 95 %)
d470.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเดินทางด้วยยานพาหนะต่างๆ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d470.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d470.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d570 การดูแลสุขภาพตัวเอง (Looking after one's health)

การรักษาความสะอาดสบายทางร่างกาย สุขภาพ และการรักษาความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางกายและทางจิต เช่น โดยการ รักษาโภชนาการ การออกกำลังกายตามสมควร การควบคุมอุณหภูมิร้อนเย็น หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มี เพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้ถุงยางอนามัย ฉีดยาป้องกันโรค และตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ

รวม: การรักษาความสะอาดสบายของร่างกาย; การดูแลเรื่องโภชนาการและความแข็งแรงของร่างกาย; การ รักษาสุขภาพของตนเอง

d570.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถทำทุกอย่างได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d570.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถดูแลสุขภาพอนามัยส่วนตัว และออกกำลังกายง่าย ๆ (MILD: 5 – 24 %)
d570.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ดูแลสุขภาพตัวเองได้เฉพาะสุขอนามัยส่วนตัว (MODERATE: 25 – 49 %)
d570.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ดูแลสุขภาพตัวเองได้โดยมีอุปกรณ์ช่วย (SEVERE: 50 – 95 %)
d570.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถดูแลสุขภาพตัวเองได้ ต้องให้ผู้อื่นช่วย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d570.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d570.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d630 การเตรียมอาหาร (Preparing meals)

การวางแผน การจัดการ การประกอบอาหารง่าย ๆ และซับซ้อน และนำไปให้รับประทานสำหรับตนเองและผู้อื่น เช่น การจัดทำรายการอาหาร เลือกอาหารและเครื่องดื่มน้ำที่รับประทานได้ รวบรวมส่วนประกอบที่ต้องใช้ในการทำอาหาร การทำอาหารโดยใช้ความร้อน การเตรียมอาหารและเครื่องดื่มน้ำที่เย็น และการนำอาหารไปให้ผู้รับประทาน

รวม: การทำอาหารง่าย ๆ และที่ซับซ้อน

ไม่รวม: การรับประทานอาหาร (d550); การดื่มน้ำ (d560); การหามาซึ่งสินค้าและบริการ (d620); การทำงานบ้าน (d640); การดูแลของใช้ในบ้าน (d650); การดูแลผู้อื่น (d660)

d630.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเตรียมและประกอบอาหารได้ทุกอย่าง (NO: 0 – 4 %)
d630.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเตรียมและประกอบอาหารที่ย่างยากได้ (MILD: 5 – 24 %)
d630.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเตรียมและประกอบอาหารง่าย ๆ ขึ้นคนเดียว (MODERATE: 25 – 49 %)
d630.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเตรียมได้เฉพาะอาหารสำเร็จรูป (SEVERE: 50 – 95 %)
d630.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเตรียมอาหารให้ตนเองได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d630.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d630.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d640 การทำงานบ้าน (Doing housework)

การจัดการภายในบ้านด้วยการทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน การเก็บรักษาอาหาร และ การทิ้งสิ่งปฏิกูล เช่น โดยการกวาดบ้าน ถูบ้าน การชำระล้างชั้นวางของ กำแพงและพื้น การเก็บรวบรวมการกำจัดสิ่ง ปฏิกูลภายในบ้าน การจัดห้อง ตู้เสื้อผ้าและลิ้นชักให้เป็นระเบียบ การซักล้าง ทำไม้แห้ง พับเก็บและรีด การทำความสะอาด สะอาดรองเท้า การใช้ไม้กวาด แปรง และเครื่องดูดฝุ่น การใช้เครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้า และเตารีด

รวม: การซักและตากเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย; การทำความสะอาดพื้นที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำอาหาร; การ ทำความสะอาดบริเวณที่พักอาศัย; การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน การเก็บรักษาของใช้ที่จำเป็นประจำวันและ การกำจัดสิ่งปฏิกูล

ไม่รวม: การหาที่อยู่อาศัย (d610); การหาซื้อสินค้าและบริการ (d620); การเตรียมอาหาร (d630); การดูแลของใช้ ในบ้าน (d650); การดูแลผู้อื่น (d660)

d640.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถทำงานบ้านได้ทุกอย่าง ทั้งภายในและภายนอกบ้าน (NO: 0 – 4 %)
d640.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถทำงานบ้านได้ทุกอย่างเฉพาะภายในบ้าน (MILD: 5 – 24 %)
d640.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถทำงานบ้านได้บางอย่างเฉพาะภายในบ้าน (MODERATE: 25 – 49 %)
d640.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถทำงานบ้านได้เฉพาะงานง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)

d640.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถทำงานบ้านได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d640.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d640.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d839 การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)

การศึกษา ในที่นี้หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบทุกระดับ และในโรงเรียนฝึกอาชีพทุกประเภท รวมทั้งความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องจนจบในระดับที่ต้องการ

d839.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการเรียน (NO: 0 – 4 %)
d839.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d839.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d839.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ่อยครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d839.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบใดได้เลย หรือเข้าศึกษาได้แต่ไม่สามารถศึกษาต่อเองได้เอง ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d839.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d839.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d870 การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)

การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากแหล่งส่วนบุคคลหรือสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

รวม: ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่เป็นของส่วนบุคคล และการได้รับสิทธิในทรัพยากรทางเศรษฐกิจสาธารณะ

d870.0	ไม่มีความยากลำบาก: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างดี (NO: 0 – 4 %)
d870.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวเฉพาะที่จำเป็น (MILD: 5 – 24 %)
d870.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีรายได้เพียงพอสำหรับเฉพาะตนเอง (MODERATE: 25 – 49 %)
d870.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีรายได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอสำหรับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)
d870.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่มีรายได้เลย ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d870.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d870.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d910 ชีวิตในชุมชน (Community life)

การเข้าไปร่วมชีวิตทางสังคมในชุมชนทุกลักษณะ เช่น องค์กรการกุศล สโมสรบริการ หรือองค์กรทางสังคมด้านอาชีพ

รวม: สมาคมที่ตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ; พิธีการต่างๆ

ไม่รวม: การทำงานที่ไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน (d855); นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (d920); กิจกรรมทางศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและความเป็นพลเมือง (d950)

d910.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการในทุกสถานที่ (NO: 0 – 4 %)
d910.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการเฉพาะในสถานที่ที่คุ้นเคย (MILD: 5 – 24 %)
d910.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการได้ 51 – 75% (MODERATE: 25 – 49 %)
d910.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการได้ 5 – 50% (SEVERE: 50 – 95 %)
d910.4	มีความยากลำบากที่สุด: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการได้น้อยกว่า 5% หรือไม่ได้เลย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d910.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d910.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920**นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)**

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน ภาพยนตร์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนศึกษาและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาเกือบทั้งหมดหรือทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเห็นตามแนวทางของ ICF

ระดับความพร้อมในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b210	การทำงานของกรเห็น							
2	d460	การเคลื่อนที่ไปในที่ต่าง ๆ							
3	d470	การใช้การขนส่ง							
4	d570	การรักษาสุขภาพตัวเอง							
5	d630	การเตรียมอาหาร							
6	d640	การทำงานบ้าน							
7	d839	การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นและที่ไม่ระบุรายละเอียด							
8	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
9	d910	ชีวิตในชุมชน							
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชายไทย อายุ 65 ปี ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคการเสื่อมที่จุดภาพชัดในวัยชรา (Senile macular degeneration) ไม่สามารถรักษาให้ดีขึ้นได้ ระดับการมองเห็นที่เหลืออยู่คือสามารถนับนิ้วได้ที่ระยะ 2 เมตรด้วยตาสองข้าง (Binocular visual acuity) ปัจจุบันสามารถเดินในบ้านและรอบบ้านได้ สามารถรับประทานอาหารได้เองโดยมีคนเตรียมให้

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Blindness, binocular**..... รหัส ICD-10-TM **H54.0**

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Senile macular degeneration**..... รหัส ICD-10-TM **H35.3**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางการเห็น

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเห็นตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b210	การทำงานของกรเห็น					✓		
2	d460	การเคลื่อนที่ไปในที่ต่าง ๆ				✓			
3	d470	การใช้การขนส่ง					✓		
4	d570	การรักษาสุขภาพตัวเอง				✓			
5	d630	การเตรียมอาหาร				✓			
6	d640	การทำงานบ้าน			✓				
7	d839	การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นและไม่ระบุรายละเอียด					✓		
8	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					✓		
9	d910	ชีวิตในชุมชน					✓		
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง					✓		

ความพิการประเภท 2

ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 77 ง วันที่ 29 พฤษภาคม 2552 มีดังนี้

1. **หูหนวก** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีข้อบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินโดยใช้คลื่นความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้นิดดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียง 90 เดซิเบลขึ้นไป

2. **หูตึง** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีข้อบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินโดยใช้คลื่นความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้นิดดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียงน้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาจนถึง 40 เดซิเบล

3. **ความพิการทางการสื่อความหมาย** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีข้อบกพร่องทางการสื่อความหมาย เช่น พูดไม่ได้ พูดหรือฟังแล้วผู้อื่นไม่เข้าใจ เป็นต้น

ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มี 2 ประเภทย่อย ได้แก่

1. ความพิการประเภท 2.1 ความพิการทางการได้ยิน
2. ความพิการประเภท 2.2 ความพิการทางการสื่อความหมาย (และการใช้ภาษาพูด การเข้าใจภาษาพูด)

ความพิการประเภท 2.1

ความพิการทางการได้ยิน

ความพิการทางการได้ยิน หมายถึง หูตึง หูหนวก ได้ยินไม่ชัด สื่อความหมายไม่ได้ จากการสูญเสียการได้ยิน แบ่งเป็น

1. **Conductive hearing loss (CHL)** พิกัดหรือสูญเสียสมรรถภาพทางการได้ยินจากการนำเสียงผิดปกติ
2. **Sensorineural hearing loss (SNHL)** พิกัดหรือสูญเสียสมรรถภาพทางการได้ยินจากประสาทหูและหูชั้นในรับเสียงผิดปกติ
3. **Mixed hearing loss** พิกัดหรือสูญเสียสมรรถภาพทางการได้ยินจากการนำเสียงผิดปกติ และจากประสาทหูและหูชั้นในรับเสียงผิดปกติ

การจำแนกความพิการทางการได้ยินตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

H83.3	Noise effects on inner ear
H90.-	Conductive and sensorineural hearing loss
H91.-	Other hearing loss

สาเหตุของความพิการทางการได้ยินตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

การสูญเสียการได้ยินส่วนใหญ่เกิดจากโรคหรือความผิดปกติของหูและของระบบประสาท แต่อาจเกิดจากความผิดปกติแต่กำเนิดและโรคของระบบอื่นที่มีผลต่อหู หรือต่อการพัฒนาาระบบการได้ยิน เช่น โรคติดเชื้อ การบาดเจ็บ และความผิดปกติแต่กำเนิดของระบบต่างๆ ของร่างกาย เป็นต้น

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการได้ยินตามแนวทางของ ICF

ก. การประเมินด้านการทำงานของร่างกาย (Body functions)

b230 การทำงานด้านการได้ยิน (Hearing functions)

การทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง

รวม: การทำงานด้านการได้ยิน การแยกแยะเสียง การหาต้นกำเนิดเสียง การกำหนดด้านที่มาของเสียง การแยกแยะเสียงพูด ความบกพร่อง เช่น หูหนวก ความบกพร่องของการได้ยิน และการสูญเสียการได้ยิน

ไม่รวม: การทำงานด้านการรับรู้ (b156); การทำงานของจิตด้านภาษา (b167)

b230.0	ไม่มีความบกพร่อง: ไม่มีปัญหาในการทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และการแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง (NO: 0 – 4 %)
b230.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย: มีปัญหาเล็กน้อยในการทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และการแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง (MILD: 5 – 24 %)
b230.2	มีความบกพร่องปานกลาง: มีปัญหามากขึ้นในการทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และการแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง (MODERATE: 25 – 49 %)
b230.3	มีความบกพร่องรุนแรง: มีปัญหารุนแรงในการทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และการแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง (SEVERE: 50 – 95 %)
b230.4	มีความบกพร่องทั้งหมด: ไม่ได้ยินเลย มีปัญหาทั้งหมดในการทำงานของส่วนรับรู้ที่เกี่ยวกับเสียง และการแยกแยะที่มาของเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพของเสียง (COMPLETE: 96 – 100 %)
b230.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b230.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

ข. การประเมินด้านกิจกรรมและการมีส่วนร่วม (Activities and participation)

d115 การฟัง (Listening)

ใช้การรับรู้ในด้านการได้ยินอย่างตั้งใจต่อสิ่งกระตุ้นทางการได้ยิน เช่น ในการฟังวิทยุ ดนตรี หรือการบรรยาย

d115.0	ไม่มีความยากลำบาก (NO: 0 – 4 %)
d115.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ต้องตั้งใจฟังจึงจะได้ยิน (MILD: 5 – 24 %)
d115.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ต้องฟังซ้ำจึงจะได้ยิน (MODERATE: 25 – 49 %)
d115.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ต้องอาศัยเครื่องช่วยฟังเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d115.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถทำตามคำสั่ง หรือตอบสนองไม่ถูกต้อง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d115.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d115.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d310 การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด (Communicating with – receiving – spoken messages)

การเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูด เช่น การเข้าใจข้อความในความหมายที่เป็นความจริง หรือในความหมายที่เป็นสำนวนโวหาร

d310.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าใจคำสั่งที่ซับซ้อนจากการฟังคำพูด และตอบสนองได้ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4 %)
d310.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ในการฟังคำพูดหรือคำสั่งที่ซับซ้อนอาจจะต้องพูดซ้ำ อธิบายเพิ่มเติม หรือแนะนำ (MILD: 5 – 24 %)
d310.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เข้าใจคำพูดหรือคำสั่งที่คุ้นเคยและไม่ซับซ้อนที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี แต่หากเป็นคำพูดหรือคำสั่งที่ซับซ้อนมากขึ้น สามารถเข้าใจได้ถูกต้องมากกว่า 50 % โดยต้องอาศัยความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับปัญหา เช่น ใช้ Hearing หรือ visual aid (MODERATE: 25 – 49 %)
d310.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เข้าใจคำพูดหรือคำสั่งที่คุ้นเคยที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อยกว่า 50 % ต้องอาศัยความช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)

d310.4	มีความยากลำบากที่สุด: ฟังไม่เข้าใจ ทำตามคำสั่งไม่ได้เลยหรือตอบสนองไม่ถูกต้อง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d310.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d310.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d320 การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษามือที่เป็นทางการ

(Communicating with – receiving –formal sign language messages)

การรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการ ที่มีความหมายของตนเองและความหมายที่แท้จริง

d320.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการ และตอบสนองได้ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4 %)
d320.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด (MILD: 5 – 24 %)
d320.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการได้ถูกต้องมากกว่า 50 % (MODERATE: 25 – 49 %)
d320.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการได้ถูกต้องน้อยกว่า 50 % (SEVERE: 50 – 95 %)
d320.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถรับและเข้าใจความหมายของข้อความภาษามือที่เป็นทางการได้ถูกต้อง ทำตามคำสั่งไม่ได้เลย หรือตอบสนองไม่ถูกต้อง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d320.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d320.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d340 การสร้างข้อความที่เป็นภาษามือที่เป็นทางการ (Producing messages in formal sign language)

สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการ ที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงอื่นๆ

d340.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงได้ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4 %)
d340.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด (MILD: 5 – 24 %)
d340.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงได้ถูกต้องมากกว่า 50 % (MODERATE: 25 – 49 %)
d340.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงได้ถูกต้องน้อยกว่า 50 % (SEVERE: 50 – 95 %)
d340.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถถ่ายทอดข้อความด้วยภาษามือที่เป็นทางการที่มีความหมายในตัวและความหมายที่แท้จริงได้เลย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d340.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d340.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d839 การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นๆ และไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)

การศึกษา ในที่นี้หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบทุกระดับ และในโรงเรียนฝึกอาชีพทุกประเภท รวมทั้งความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องจนจบในระดับที่ต้องการ

d839.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับการศึกษาศึกษาต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการเรียน (NO: 0 – 4 %)
d839.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับการศึกษาศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d839.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับการศึกษาศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d839.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับการศึกษาศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหามากครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)

d839.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบใดได้เลย หรือเข้าศึกษาได้แต่ไม่สามารถศึกษาต่อเองได้เอง ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d839.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d839.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d870 การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)

การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากแหล่งส่วนบุคคลหรือสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

รวม: ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่เป็นของส่วนบุคคล และการได้รับสิทธิในทรัพยากรทางเศรษฐกิจสาธารณะ

d870.0	ไม่มีความยากลำบาก: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างดี (NO: 0 – 4 %)
d870.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวเฉพาะที่จำเป็น (MILD: 5 – 24 %)
d870.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีรายได้เพียงพอสำหรับเฉพาะตนเอง (MODERATE: 25 – 49 %)
d870.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีรายได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอสำหรับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)
d870.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่มีรายได้เลย ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d870.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d870.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนศึกษาและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาเกือบทั้งหมดหรือทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการได้ยินตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b230	การทำงานด้านการได้ยิน							
2	d115	การฟัง							
3	d310	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
4	d320	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษามือที่เป็นทางการ							
5	d340	การสร้างข้อความที่เป็นภาษามือแบบเป็นทางการ							
6	d839	การศึกษา							
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชาย อายุ 75 ปี มีประวัติหูอื้อเป็นทั้งสองข้างมา 5 ปี ไม่ค่อยได้ยินเสียงพูด ต้องให้ผู้ร่วมสนทนาพูดตะโกนดังๆ จึงจะได้ยินและเข้าใจความหมาย เวลาสนทนาจะสื่อความหมายไม่ค่อยได้ ฟังคำพูดและแปลความหมายผิดบ่อยๆ ต้องถามซ้ำ ทำให้มีปัญหาในการติดต่อกับผู้อื่น มีอาการเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันต้องใช้เครื่องช่วยฟังช่วยในการสื่อสารตลอดเวลา แข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัวอะไร ยังสามารถดำเนินกิจกรรมประจำวันได้ดีเป็นปกติ ปัจจุบันไม่ได้ทำงาน อาศัยอยู่กับบุตร

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Sensorineural hearing loss.....** รหัส ICD-10-TM **H90.3**

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Presbycusis.....** รหัส ICD-10-TM **H91.1.....**

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางการได้ยิน

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการได้ยินตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b230	การทำงานด้านการได้ยิน			✓				
2	d115	การฟัง				✓			
3	d310	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด			✓				
4	d320	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษามือที่เป็นทางการ							✓
5	d340	การสร้างข้อความที่เป็นภาษามือแบบเป็นทางการ							✓
6	d839	การศึกษา						✓	
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					✓		
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง						✓	

ความพิการประเภท 2.2

ความพิการทางการสื่อความหมาย (และการใช้ภาษาพูด การเข้าใจภาษาพูด)

ความพิการทางการสื่อความหมาย หมายถึง พูดไม่ชัด พูดไม่ได้ พูดไม่รู้เรื่อง พูดโต้ตอบไม่ตรงความหมาย แบ่งเป็น

1. **ความผิดปกติทางการพูด**
 - ก. พูดไม่ชัด (Articulation disorder)
 - ข. จังหวะการพูดผิดปกติ (Rhythmic disorder)
2. **ความผิดปกติทางการใช้สัญลักษณ์และการพูด**
 - ก. พัฒนาการทางภาษาและการพูดช้ากว่าวัย (Delayed speech and language development)
 - ข. อะเฟเซีย (Aphasia)
3. **เสียงผิดปกติ**
 - ก. เสียงผิดปกติ (Voice disorder)
 - ข. พูดโดยไม่ใช้กล่องเสียง (Alaryngeal speech)
4. **ความผิดปกติแบบรวม**
 - ก. ความผิดปกติทางการพูดเนื่องมาจากความบกพร่องของระบบประสาทควบคุมการพูด (Motor speech disorder)
 - i. Apraxia of speech
 - ii. Dysarthria
 - ข. ความผิดปกติทางการพูดเนื่องมาจากเพดานโหว่ (Cleft palate speech)
5. **ความผิดปกติที่ไม่สามารถจัดอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่ง**
 - ก. ความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - ข. ความผิดปกติของการกลืน

การจำแนกความพิการทางการสื่อความหมายตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

F80.-	Specific developmental disorders of speech and language
F98.5	Stuttering [stammering]
F98.6	Cluttering
R47.-	Speech disturbances, not elsewhere classified
R48.-	Dyslexia and other symbolic dysfunctions, not elsewhere classified
R49.-	Voice disturbances

สาเหตุของความพิการทางการสื่อความหมายตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

การสูญเสียการสื่อความหมายส่วนใหญ่เกิดจากโรคหรือความผิดปกติของกล่องเสียง ช่องคอ ช่องปาก และจมูก เช่น การบาดเจ็บ โรคติดเชื้อ เนื้องอก แต่อาจเกิดจากความผิดปกติแต่กำเนิดและโรคของระบบอื่นที่มีผลต่อส่วนนี้ หรือต่อการพัฒนาระบบการพูดและออกเสียง

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการสื่อความหมายตามแนวทางของ ICF

ก. การประเมินด้านการทำงานของร่างกาย (Body functions)

b310 การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง (Voice functions)

การทำงานที่ทำให้เกิดเสียงต่างๆ โดยมีอากาศผ่านกล่องเสียง

รวม: การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียงและคุณภาพของเสียง; การทำงานของการเปล่งเสียง ความถี่ ความดัง และคุณภาพอื่นๆของเสียง; ความบกพร่อง เช่น ไม่มีเสียง เสียงเบา เสียงแหบ เสียงขึ้นจมูกมากกว่าปกติ เสียงขึ้นจมูกน้อยกว่าปกติ

ไม่รวม: การทำงานของจิตด้านภาษา (b167); การทำงานด้านการออกเสียงพูด (b320)

b310.0	ไม่มี ความบกพร่อง : ไม่มีปัญหาในด้านการเกิดเสียงและคุณภาพของเสียงทุกด้าน สามารถเปล่งเสียงพูดสื่อสารในการดำรงชีวิตประจำวันได้ดี (NO: 0 – 4 %)
b310.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย : มีปัญหาด้านการเกิดเสียงและคุณภาพเสียงเล็กน้อย สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นฟังเข้าใจถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ (MILD: 5 – 24 %)
b310.2	มีความบกพร่องปานกลาง : มีปัญหาในด้านการเกิดเสียงและคุณภาพของเสียงปานกลาง สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นฟังเข้าใจถูกต้องปานกลาง (MODERATE: 25 – 49 %)
b310.3	มีความบกพร่องรุนแรง : ปัญหาในด้านการเกิดเสียงและคุณภาพของเสียงรุนแรงสามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นฟังเข้าใจถูกต้องได้น้อย (SEVERE: 50 – 95 %)
b310.4	มีความบกพร่องทั้งหมด : มีปัญหาทั้งด้านการเกิดเสียงและคุณภาพเสียงทุกด้าน ไม่สามารถเปล่งเสียงพูดเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
b310.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b310.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

b320 การทำงานด้านการออกเสียงพูด (Articulation functions)

การทำงานที่ทำให้เกิดเสียงพูด

รวม: การทำงานด้านการออกเสียง การออกเสียงเป็นหน่วยคำ; พูดไม่ชัดจากกล้ามเนื้อเกร็ง พูดไม่ชัดจากกล้ามเนื้อขาดการประสานสัมพันธ์ พูดไม่ชัดจากกล้ามเนื้ออ่อนแรง; พูดไม่ชัดระดับรุนแรง

ไม่รวม: การทำงานของจิตด้านภาษา (b617); การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง (b310)

b320.0	ไม่มี ความบกพร่อง : การออกเสียงและการออกเสียงเป็นหน่วยคำชัดเจนทุกเสียงและทุกคำ (No: 0 – 4 %)
b320.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย : การออกเสียงและการออกเสียงเป็นหน่วยคำไม่ชัดเจนเล็กน้อย เนื่องจากกล้ามเนื้อ เกร็ง ทำงานขาดการประสานสัมพันธ์ หรืออ่อนแรง (Mild: 5 – 24 %)
b320.2	มีความบกพร่องปานกลาง : การออกเสียงและการออกเสียงเป็นหน่วยคำไม่ชัดปานกลาง เนื่องจากกล้ามเนื้อ เกร็ง ทำงานขาดการประสานสัมพันธ์ หรืออ่อนแรง (Moderate: 25 – 49 %)
b320.3	มีความบกพร่องรุนแรง : การออกเสียงและการออกเสียงเป็นหน่วยคำไม่ชัดเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากกล้ามเนื้อ เกร็ง ทำงานขาดการประสานสัมพันธ์ หรืออ่อนแรง (Severe: 50 – 95 %)
b320.4	มีความบกพร่องทั้งหมด : การออกเสียงและการออกเสียงเป็นหน่วยคำไม่ชัดทุกเสียงและทุกคำ เนื่องจากกล้ามเนื้อ เกร็ง ทำงานขาดการประสานสัมพันธ์ หรืออ่อนแรง (Complete: 96 – 100 %)
b320.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b320.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

b330**การทำงานด้านความคล่องและจังหวะของการพูด (Fluency and rhythm of speech functions)**

การทำงานที่ทำให้เกิดความต่อเนื่องและจังหวะในการพูด

รวม: การทำงานด้านความคล่อง จังหวะ ความเร็ว และช่วงทำงานของการพูด; ลีทัมพ์แพนซ์และทำนองเสียง; ความบกพร่อง เช่น การพูดติดอ่าง พูดตะกุกตะกัก พูดเร็ว พูดช้า พูดเร็ว

ไม่รวม: การทำงานของจิตด้านภาษา (b167); การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง (b310); การทำงานด้านการออกเสียงพูด (b320)

b330.0	ไม่มีความบกพร่อง : ไม่มีปัญหาด้านความคล่องและจังหวะของการพูด (NO: 0 – 4 %)
b330.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย : มีความบกพร่องด้านความคล่องตัวและจังหวะของการพูด เช่น การพูดติดอ่าง พูดตะกุกตะกัก พูดเร็ว พูดช้า พูดเร็ว เล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
b330.2	มีความบกพร่องปานกลาง : มีความบกพร่องด้านความคล่องตัวและจังหวะของการพูด เช่น การพูดติดอ่าง พูดตะกุกตะกัก พูดเร็ว พูดช้า พูดเร็ว ปานกลาง (MODERATE: 25 – 49 %)
b330.3	มีความบกพร่องรุนแรง : มีความบกพร่องด้านความคล่องตัวและจังหวะของการพูด เช่น การพูดติดอ่าง พูดตะกุกตะกัก พูดเร็ว พูดช้า พูดเร็ว เป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
b330.4	มีความบกพร่องทั้งหมด : มีปัญหาด้านความคล่องและจังหวะของการพูดบางประเภทหรือทั้งหมด ทำให้ไม่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ (COMPLETE: 96 – 100 %)
b330.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b330.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

ข. การประเมินด้านกิจกรรมและการมีส่วนร่วม (Activities and participation)**d330****การพูด (Speaking)**

การเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูด วลี และถ้อยคำยาวๆ ที่ให้ความหมายในตัวหรือมีความหมายที่แท้จริง เช่น การพูดถึงสิ่งๆหนึ่ง หรือการเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาพูด

d330.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4%)
d330.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่อาจมีปัญหาเล็กน้อย เช่น พูดไม่ชัด พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบากบ้างเล็กน้อย ใช้เวลาในการเปล่งเสียงเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d330.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่อาจมีปัญหาปานกลาง เช่น พูดไม่ชัด พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบาก ผู้ฟังต้องคอยช่วยเหลือหรือต่อประโยคให้ จึงจะสามารถเปล่งเสียงพูดได้ใจความ (MODERATE: 25 – 49 %)
d330.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่มีปัญหาหนัก โดยพูดไม่ชัด พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบาก และสามารถเปล่งเสียงพูดที่ได้ใจความน้อย (SEVERE: 50 – 95 %)
d330.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเปล่งเสียงพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d330.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d330.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d350**การสนทนา (Conversation)**

การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบของการแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็น โดยใช้วิธีการพูด การเขียน เครื่องหมาย หรือรูปแบบอื่นของภาษากับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง

รวม: การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบการสนทนา; การสนทนากับบุคคลหนึ่งคนหรือหลายคน

d350.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการสนทนา สามารถสนทนากับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น (NO: 0 – 4 %)
d350.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาในการสนทนาเล็กน้อย มีความเข้าใจไม่ตรงกันบ้าง (MILD: 5 – 24 %)
d350.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหาในการสนทนาปานกลาง มีความเข้าใจไม่ตรงกันปานกลาง (MODERATE: 25 – 49 %)
d350.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหาในการสนทนาหนัก (SEVERE: 50 – 95 %)

d350.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาในการสนทนาทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d350.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d350.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d839 การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่น ๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)

การศึกษา ในที่นี้หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบทุกระดับ และในโรงเรียนฝึกอาชีพทุกประเภท รวมทั้งความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องจนจบในระดับที่ต้องการ

d839.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการเรียน (NO: 0 – 4 %)
d839.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d839.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d839.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ่อยครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d839.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบใดได้เลย หรือเข้าศึกษาได้แต่ไม่สามารถศึกษาต่อเนื่องได้เอง ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d839.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d839.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d870 การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)

การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากแหล่งส่วนบุคคลหรือสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

รวม: ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่เป็นของส่วนบุคคล และการได้รับสิทธิในทรัพยากรทางเศรษฐกิจสาธารณะ

d870.0	ไม่มีความยากลำบาก: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างดี (NO: 0 – 4 %)
d870.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวเฉพาะที่จำเป็น (MILD: 5 – 24 %)
d870.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีรายได้เพียงพอสำหรับเฉพาะตนเอง (MODERATE: 25 – 49 %)
d870.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีรายได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอสำหรับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)
d870.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่มีรายได้เลย ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d870.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d870.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน ภาพยนตร์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนอารและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจหรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)

d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาเกือบทั้งหมดหรือทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการสื่อความหมายตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b310	การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง							
2	b320	การทำงานด้านการออกเสียงพูด							
3	b330	การทำงานด้านความคล่องและจังหวะของการพูด							
4	d330	การพูด							
5	d350	การสนทนา							
6	d839	การศึกษา							
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชาย อายุ 19 ปี มีปัญหาพูดไม่ชัด (Articulation disorder) จากเป็นโรคเพดานโหว่ (Cleft palate) ตั้งแต่เกิด ไม่มีโรคประจำตัว หลังรับการผ่าตัดแก้ไขแล้วยังมีปัญหาการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันเปล่งเสียงได้แต่คำพูดไม่ชัดเจน มีเสียงขึ้นจมูกตลอดทุกครั้งที่พูด สามารถทำงานได้เป็นปกติ แต่มักจะโดนเพื่อนล้อเรื่องการพูดไม่ชัดมาตลอด ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Cleft palate**..... รหัส ICD-10-TM **Q35.9**

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Cleft palate**..... รหัส ICD-10-TM **Q35.9**

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

ความพิการทางการสื่อความหมาย

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการสื่อความหมายตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b310	การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง				✓			
2	b320	การทำงานด้านการออกเสียงพูด				✓			
3	b330	การทำงานด้านความคล่องและจังหวะของการพูด		✓					
4	d330	การพูด			✓				
5	d350	การสนทนา			✓				
6	d839	การศึกษา						✓	
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ		✓					
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง						✓	

ความพิการประเภท 3

ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือในการเข้าไปร่วมในกิจกรรมในสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขนขาอ่อนแรง แขนขาขาด หรือจากภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานของมือ เท้า แขน หรือขา

ความพิการทางกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือในการเข้าไปร่วมในกิจกรรมในสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ความพิการประเภท 3.1

ความพิการทางการเคลื่อนไหว

การจำแนกความพิการทางการเคลื่อนไหวตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

G80.-	Cerebral palsy
G81.-	Hemiplegia
G82.-	Paraplegia and tetraplegia
G83.-	Other paralytic syndromes
Z89.-	Acquired absence of limb

สาเหตุของความพิการทางการเคลื่อนไหวตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

B91	Sequela of poliomyelitis
E10 – E14	Diabetes mellitus
I69	Sequela of cerebrovascular diseases
Q05.-	Spina bifida
Q06.-	Other congenital malformations of spinal cord
Q07.-	Other congenital malformations of nervous system
T90 – T98	Sequela of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวตามแนวทางของ ICF

d420 การเคลื่อนย้ายตนเอง (Transferring oneself)

การเคลื่อนตัวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เช่น การเคลื่อนตัวเองไปบนม้านั่ง การลุกจากเตียงไปที่เก้าอี้ โดยไม่เปลี่ยนอิริยาบถ

รวม: การเคลื่อนย้ายตนเองขณะกำลังนั่งหรือนอน

ไม่รวม: การเปลี่ยนอิริยาบถขั้นพื้นฐาน (d410)

d420.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้ทุกขั้นตอนอย่างถูกต้องและปลอดภัย ในระยะเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4 %)
d420.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้ทุกขั้นตอนอย่างถูกต้องและปลอดภัย แต่อาจทำได้ช้า หรือต้องใช้อุปกรณ์ช่วย หรือต้องมีผู้เฝ้าระวัง (MILD: 5 – 24 %)
d420.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้บ้าง แต่อาจไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d420.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้บ้าง ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d420.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d420.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d420.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d450 การเดิน (Walking)

การเคลื่อนตัวไปบนพื้น โดยการย่างที่ละก้าวในลักษณะที่เท้าข้างหนึ่งอยู่บนพื้นเสมอ เช่น การเดินเล่น เดินไปข้างหน้า เดินถอยหลัง หรือเดินด้านข้าง โดยอาจต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน (Gait aids) หรือใช้กายอุปกรณ์เทียมหรือเสริม (ใช้กรณีที่ไม่เดินได้)

รวม: การเดินระยะใกล้หรือระยะไกล; การเดินบนพื้นที่มีลักษณะแตกต่างกัน; การเดินผ่านสิ่งกีดขวาง

ไม่รวม: การเคลื่อนย้ายตนเอง (d420); การเคลื่อนที่ (d455)

d450.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเดินได้เองอย่างปลอดภัย สามารถเดินได้ต่อเนื่องอย่างน้อย 15 นาที หรือเป็นระยะทาง 50 เมตร โดยไม่ต้องมีผู้ดูแล (NO: 0 – 4 %)
d450.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเดินได้เองอย่างปลอดภัย แต่ต้องมีผู้เฝ้าระวัง (MILD: 5 – 24 %)
d450.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเดินได้เองบ้างแต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d450.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเดินได้เองบ้าง แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d450.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเดินได้เอง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d450.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d450.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d465 การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์ (Moving around using equipment)

การเคลื่อนที่ร่างกายทั้งหมดจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งบนพื้นผิวหรือพื้นที่ใดๆ โดยใช้เครื่องมือ โดยใช้อุปกรณ์เฉพาะช่วยในการเคลื่อนที่ หรือใช้รูปแบบการเคลื่อนที่แบบอื่นๆ เช่น ใช้รองเท้าสเก็ต สกี หรือชุดดำน้ำ หรือการเคลื่อนที่ไปตามถนนโดยใช้รถเข็น หรือรถนั่งคนพิการอื่นๆเช่นรถโยก (ใช้กรณีที่ดินไม่ได้)

ไม่รวม: การเคลื่อนย้ายตนเอง (d420); การเดิน (d450); การเคลื่อนที่ (d455); การใช้การขนส่ง (d470); การขับขี่ยานพาหนะ (d475)

d465.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเคลื่อนที่ได้เองอย่างปลอดภัย โดยใช้รถเข็น ได้ต่อเนื่องอย่างน้อย 15 นาที หรือเป็นระยะทาง 50 เมตร โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือรถเข็น และไม่ต้องมีผู้เฝ้าระวัง (NO: 0 – 4 %)
d465.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเคลื่อนที่ได้เองอย่างปลอดภัย โดยใช้รถเข็น แต่มีผู้เฝ้าระวัง (MILD: 5 – 24 %)
d465.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเคลื่อนที่ได้เองบ้าง โดยใช้รถเข็น แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d465.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเคลื่อนที่ได้เองบ้าง โดยใช้รถเข็น แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือออกแรงช่วยเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d465.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้เอง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d465.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d465.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d510 การทำความสะอาดร่างกายตนเอง (Washing oneself)

การทำความสะอาดและเช็ดตัวของตนเองทั้งหมดหรือบางส่วน โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาด การเช็ดให้แห้ง เช่น การอาบน้ำในอ่าง การอาบน้ำด้วยฝักบัว การล้างมือและเท้า ล้างหน้าและสระผม และการเช็ดให้แห้งด้วยผ้าเช็ดตัว

รวม: การทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย และร่างกายทั้งหมด; การเช็ดตัว

ไม่รวม: การดูแลส่วนต่างๆของร่างกาย (d250); การใช้ห้องน้ำ (d530)

d510.0	ไม่มีความยากลำบาก: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เองอย่างสะอาด ปลอดภัย ใช้เวลาปกติ และใช้อุปกรณ์ชนิดธรรมดาได้ (NO: 0 – 4 %)
d510.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เองอย่างสะอาด ปลอดภัย โดยใช้อุปกรณ์ดัดแปลงหรือปรับสถานที่ หรือมีผู้แนะนำ อาจใช้เวลามากกว่าปกติ (MILD: 5 – 24 %)
d510.2	มีความยากลำบากปานกลาง: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่สะอาด อาจไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d510.3	มีความยากลำบากรุนแรง: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่สะอาด ไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d510.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องให้คนอื่นช่วยอาบน้ำและเช็ดตัวให้ทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d510.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d510.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d530 การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย (Toileting)

การวางแผนและการดำเนินการกำจัดของเสีย (ประจำเดือน ปัสสาวะ และอุจจาระ) และการทำความสะอาดตนเองหลังจากนั้น

การประสานและการจัดการกำจัดของเสีย เช่น การรับรู้ความต้องการในการขับถ่าย การจัดเตรียมท่าทางที่พร้อม การเลือกและไปยังสถานที่สำหรับการขับถ่าย การจัดการเสื้อผ้าก่อนและหลังการขับถ่าย และการทำความสะอาดตนเองหลังการขับถ่าย

รวม: การควบคุมการถ่ายปัสสาวะ อุจจาระ และการดูแลเรื่องประจำเดือน

ไม่รวม: การทำความสะอาดร่างกายตนเอง (d510); การดูแลส่วนต่างๆของร่างกาย (d520)

d530.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่เคยปัสสาวะหรืออุจจาระเล็ดราด สามารถควบคุมการขับถ่ายได้เมื่อต้องการ โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือ เช่น สวนปัสสาวะ ยกเว้นการใช้ยา (NO: 0 – 4 %)
d530.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีการสวนปัสสาวะหรืออุจจาระ สามารถทำความสะอาดและดูแลเครื่องมือต่างๆได้เอง โดยอาจต้องมีคนกำกับดูแลอยู่ใกล้ๆ มีเล็ดราดได้ไม่เกินสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (MILD: 5 – 24 %)
d530.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีคนช่วยสวนปัสสาวะหรืออุจจาระเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่ยังทำตัวเอง มีเล็ดราดได้ไม่เกินวันละ 1 ครั้ง (MODERATE: 25 – 49 %)
d530.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีคนช่วยสวนปัสสาวะหรืออุจจาระเป็นส่วนใหญ่ มีเล็ดราดเกินวันละ 1 ครั้ง (SEVERE: 50 – 95%)
d530.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องใส่ผ้าอ้อมเนื่องจากกลั้นปัสสาวะ และ/หรือ อุจจาระไม่ได้ หรือคา Foley's catheter หรือใช้ถุงยาง หรือต้องสวนอุจจาระทุกครั้ง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d530.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d530.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d540 การแต่งตัว (Dressing)

การดำเนินการประสานการใส่และถอดเสื้อผ้าและรองเท้าเป็นลำดับขั้น และการใช้เสื้อผ้าตามสภาวะอากาศและเงื่อนไขทางสังคม เช่น การสวมเสื้อ การจัดเสื้อผ้าและการถอดเสื้อ กระโปรง กางเกง ชุดชั้นใน สำหรับ กีโมโน ถุงน่อง หมวก ถุงมือ เสื้อโค้ต รองเท้า รองเท้าบูท รองเท้าฟองน้ำ และรองเท้าแตะ

รวม: การใส่และถอดเสื้อผ้าและรองเท้า และการเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม

d540.0	ไม่มีความยากลำบาก: ใส่เสื้อผ้าสวมหัวหรือเสื้อมาหน้า ติดกระดุม ตะขอ ซิป หรืออุปกรณ์ยึดติดอื่นๆ รวมทั้งใส่กายอุปกรณ์เสริมส่วนบน และเก็บเข้าที่ตัวเองเรียบร้อยและปลอดภัย (NO: 0 – 4 %)
d540.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ทำได้เองทุกขั้นตอนอย่างเรียบร้อยและปลอดภัย โดยใช้อุปกรณ์ดัดแปลง หรือปรับสถานที่ หรือมีผู้แนะนำ อาจใช้เวลามากกว่าปกติ (MILD: 5 – 24 %)
d540.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ทำได้เองเป็นส่วนใหญ่ แต่ใส่หรือถอดได้ไม่เรียบร้อย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d540.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ทำได้เองบ้าง แต่ไม่เรียบร้อย ไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95%)
d540.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องให้คนอื่นใส่หรือถอดให้ทั้งหมด (Complete: 96 – 100 %)
d540.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d540.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d550 การรับประทานอาหาร (Eating)

การดำเนินการประสานการทำงานเพื่อรับประทานอาหารที่ได้นำมาวางไว้ให้แล้ว นำอาหารนั้นเข้าปาก และบริโภค ด้วยกิจกรรมารายทที่เป็นที่ยอมรับตามวัฒนธรรมนั้นๆ การตัดอาหารออกเป็นชิ้นๆ การเปิดขวดและกระป๋อง การใช้ อุปกรณ์สำหรับมืออาหาร งานเลี้ยง

ไม่รวม: การดื่ม (d560)

d550.0	ไม่มีความยากลำบาก: รับประทานอาหารชนิดธรรมดาได้เองอย่างปลอดภัย ไม่ลำบาก ไม่หกละเอะเทอะ ใช้เวลาปกติ และใช้อุปกรณ์รับประทานอาหารชนิดธรรมดาได้ (NO: 0 – 4 %)
d550.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: รับประทานอาหารชนิดธรรมดาหรืออาหารดัดแปลงได้เองอย่างปลอดภัย โดยใช้อุปกรณ์ดัดแปลง หรือปรับสถานที่ หรือมีผู้แนะนำ อาจใช้เวลามากกว่าปกติ มีหกละเอะเทอะเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d550.2	มีความยากลำบากปานกลาง: รับประทานอาหารชนิดธรรมดาหรืออาหารดัดแปลงได้เองเป็นส่วนใหญ่ มีผู้ช่วยเหลือเล็กน้อย เช่น ช่วยจับช้อน โดยไม่ลำบาก (MODERATE: 25 – 49 %)
d550.3	มีความยากลำบากรุนแรง: รับประทานอาหารชนิดธรรมดาหรืออาหารดัดแปลงได้เองบ้าง แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ อาจลำบากเป็นบางครั้ง หรือกรณีที่มีผู้ป่วยรับประทานได้เองแต่มีลำบากเป็นบางครั้ง (SEVERE: 50 – 95 %)
d550.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องได้รับอาหารทางสายยาง สายน้ำเกลือ หรือทาง gastrostomy เท่านั้น (COMPLETE: 96 – 100 %)
d550.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d550.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d839 การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)

การศึกษา ในที่นี้หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบทุกระดับ และในโรงเรียนฝึกอาชีพทุกประเภท รวมทั้งความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องจนจบในระดับที่ต้องการ

d839.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการเรียน (NO: 0 – 4 %)
d839.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ้างนานๆครั้ง ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d839.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d839.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเองได้ มีปัญหาบ่อยครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d839.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบใดได้เลย หรือเข้าศึกษาได้แต่ไม่สามารถศึกษาต่อเองได้เอง ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d839.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d839.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d870 การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)

การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากแหล่งส่วนบุคคลหรือสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

รวม: ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่เป็นของส่วนบุคคล และการได้รับสิทธิในทรัพยากรทางเศรษฐกิจสาธารณะ

d870.0	ไม่มีความยากลำบาก: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างดี (NO: 0 – 4 %)
d870.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวเฉพาะที่จำเป็น (MILD: 5 – 24 %)
d870.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีรายได้เพียงพอสำหรับเฉพาะตนเอง (MODERATE: 25 – 49 %)
d870.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีรายได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอสำหรับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)
d870.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่มีรายได้เลย ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d870.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d870.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสุขสันทนาการ การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน ภาพยนตร์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนศึกษาและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่มีแสดงอาการอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่มีแสดงอาการอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาเกือบทั้งหมดหรือทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d420	การเคลื่อนย้ายตนเอง							
2	d450	การเดิน							
3	d465	การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์							
4	d510	การทำความสะดวกสบายร่างกายตนเอง							
5	d530	การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย							
6	d540	การแต่งตัว							
7	d550	การรับประทานอาหาร							
8	d839	การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่น ๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด							
9	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชายไทย อายุ 65 ปี เป็นโรคหลอดเลือดสมองตีบมาเป็นเวลา 1 ปี มีโรคประจำตัวคือเบาหวานและความดันโลหิตสูง ปัจจุบันมีอาการอ่อนแรงและเกร็งซีกขวา ใช้ขานมือขวาไม่ได้เลย พูดไม่ชัดแต่สื่อสารได้ สามารถลุกเดินภายในบ้านโดยใช้ไม้เท้าสามปุมโดยไม่ต้องมีคนช่วย และเดินเข้าห้องน้ำเองได้ ควบคุมการถ่ายปัสสาวะได้ มักต้องสวนอุจจาระทุก 3 วัน สามารถรับประทานอาหารที่ภรรยาเตรียมไว้ให้กินเองได้ อาบน้ำได้เองแต่ช้า ภรรยาช่วยใส่เสื้อผ้าเล็กน้อย ปัจจุบันไม่ได้ทำงาน ค่าใช้จ่ายได้รับจากบุตร เดิมชอบเล่นหมากรุกทุกวัน หลังจากป่วยไม่ค่อยได้เล่นเพราะคิดได้ช้า มักจะรอให้บุตรชายมาเล่นด้วย แต่ก็เล่นประมาณสัปดาห์ละครั้ง

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Spastic hemiparesis**..... รหัส ICD-10-TM **G81.1**

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Sequelae of ischemic stroke**..... รหัส ICD-10-TM **I69.3**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางการเคลื่อนไหว

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d420	การเคลื่อนย้ายตนเอง	✓						
2	d450	การเดิน		✓					
3	d465	การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์							✓
4	d510	การทำความสะดวกสบายร่างกายตนเอง		✓					
5	d530	การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย		✓					
6	d540	การแต่งตัว			✓				
7	d550	การรับประทานอาหาร	✓						
8	d839	การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่น ๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด							✓
9	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					✓		
10	d920	น้ำหนักการและกิจกรรมยามว่าง				✓			

ความพิการประเภท 3.2

ความพิการทางร่างกาย

สาเหตุของความพิการทางร่างกายตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

ความพิการทางร่างกายอาจเกิดได้จากหลายกลุ่มโรค เช่น ความพิการแต่กำเนิด (Congenital malformation) หรือโรคผิวหนังที่มีความรุนแรง ซึ่งภายหลังการรักษาสิ้นสุดแล้วยังมีความบกพร่องหรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว หรือภาพลักษณ์ภายนอกร่างกายที่เห็นได้ชัดเจน เป็นผลให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

รหัส ICD-10-TM ของกลุ่มโรคที่อาจส่งผลให้เกิดความพิการทางร่างกาย ได้แก่

L10.-	Pemphigus
L11.-	Other acantholytic disorders
L12.-	Pemphigoid
L13.-	Other bullous disorders
L14	Bullous disorders in diseases classified elsewhere
L26.-	Exfoliative dermatitis
L40.-	Psoriasis
L41.-	Parapsoriasis
Q00.-	Anencephaly and similar malformations
Q01.-	Encephalocele
Q02.-	Microcephaly
Q03.-	Congenital hydrocephalus
Q04.-	Other congenital malformations of brain
Q65.-	Congenital deformities of hip
Q66.-	Congenital deformities of feet
Q67.-	Congenital musculoskeletal deformities of head, face, spine and chest
Q68.-	Other congenital musculoskeletal deformities
Q69.-	Polydactyly
Q70.-	Syndactyly
Q71.-	Reduction defects of upper limb
Q72.-	Reduction defects of lower limb
Q73.-	Reduction defects of unspecified limb
Q74.-	Other congenital malformations of limb(s)
Q75.-	Other congenital malformations of skull and face bones
Q76.-	Congenital malformations of spine and bony thorax
Q77.-	Osteochondrodysplasia with defects of growth of tubular bones and spine
Q80.-	Congenital ichthyosis
Q81.-	Epidermolysis bullosa
Q82.-	Other congenital malformations of skin
Q85.-	Phakomatoses, not elsewhere classified
Q86.-	Congenital malformation syndromes due to known exogenous causes, not elsewhere classified
Q87.-	Other specified congenital malformation syndromes affecting multiple systems
Q89.4	Conjoined twins
Q89.7	Multiple congenital malformations, not elsewhere classified
E34.3	Short stature, not elsewhere classified

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางร่างกายตามแนวทางของ ICF

d620 การหาซื้อสินค้าและบริการ (Acquisition of goods and services)

การเลือก การซื้อ และการขนส่งสินค้าและบริการทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน เช่น การเลือก การจัดซื้อ การขนส่งและการจัดเก็บอาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า วัสดุในการทำความสะอาด เชื้อเพลิง ของใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์ อุปกรณ์หุงต้ม เครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน สาธารณูปโภคและบริการภายในบ้านอื่นๆ

รวม: การซื้อของและการรวบรวมสิ่งจำเป็นประจำวัน

ไม่รวม: การหาที่อยู่อาศัย (d610)

d620.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถหาซื้อสินค้าและบริการได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอน (NO: 0 – 4 %)
d620.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นเล็กน้อยจึงสามารถหาซื้อสินค้าและบริการได้ (MILD: 5 – 24 %)
d620.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นปานกลาง จึงสามารถหาซื้อสินค้าและบริการได้ (MODERATE: 25 – 49 %)
d620.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากจึงสามารถหาซื้อสินค้าและบริการได้ (SEVERE: 50 – 95 %)
d620.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถหาซื้อสินค้าและบริการได้เอง ต้องมีผู้อื่นให้ความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d620.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d620.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d740 สัมพันธภาพที่เป็นทางการ (Formal relationships)

การสร้างและการรักษาสัมพันธภาพเฉพาะในสถานที่ที่เป็นทางการ เช่น กับนายจ้าง กับคนที่มีอาชีพต่างๆ หรือกับผู้ให้บริการ

รวม: การติดต่อกับบุคคลที่มีอำนาจ กับคนที่ต่ำกว่า และกับคนที่เสมอกัน

d740.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการกับบุคคลอื่นได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d740.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการกับบุคคลอื่นได้ โดยอาศัยผู้อื่นช่วยให้คำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d740.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการกับบุคคลอื่นได้ โดยอาศัยผู้อื่นช่วยให้คำแนะนำปานกลาง (MODERATE: 25 – 49 %)
d740.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการกับบุคคลอื่นได้ โดยอาศัยผู้อื่นช่วยให้คำแนะนำมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d740.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการกับบุคคลอื่นได้ ต้องอาศัยผู้อื่นให้ความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d740.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d740.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d839 การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)

การศึกษา ในที่นี้หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบทุกระดับ และในโรงเรียนฝึกอาชีพทุกประเภท รวมทั้งความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องจนจบในระดับที่ต้องการ

d839.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการเรียน (NO: 0 – 4 %)
d839.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d839.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ้างบางครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d839.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องได้ มีปัญหาบ่อยครั้ง ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d839.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบใดได้เลย หรือเข้าศึกษาได้แต่ไม่สามารถศึกษาต่อเนื่องได้เอง ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)

d839.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d839.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d870 การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)

การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากแหล่งส่วนบุคคลหรือสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

รวม: ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่เป็นของส่วนบุคคล และการได้รับสิทธิในทรัพยากรทางเศรษฐกิจสาธารณะ

d870.0	ไม่มีความยากลำบาก: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างดี (NO: 0 – 4 %)
d870.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวเฉพาะที่จำเป็น (MILD: 5 – 24 %)
d870.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีรายได้เพียงพอสำหรับเฉพาะตนเอง (MODERATE: 25 – 49 %)
d870.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีรายได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอสำหรับตนเอง (SEVERE: 50 – 95 %)
d870.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่มีรายได้เลย ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d870.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d870.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนจารและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างเป็นส่วนใหญ่ ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางร่างกายตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d620	การหาซื้อสินค้าและบริการ							
2	d740	สัมพันธภาพที่เป็นทางการ							
3	d839	การศึกษา							
4	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
5	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชายไทย อายุ 15 ปี มีแผลตุ่มน้ำพองและบางส่วนแตกเป็นแผลขนาดประมาณ 1-4 เซนติเมตร กระจายตามใบหน้า แขนขา และลำตัว ได้รับการวินิจฉัยเป็น Epidermolysis bullosa ปัจจุบันได้รับการตรวจจากแพทย์ผิวหนังแล้ว แต่แพทย์แจ้งว่าไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ อาศัยอยู่กับตายายเนื่องจากบิดามารดาแยกทางกัน ได้เรียนเพียงชั้นป.3 เนื่องจากคุณครูขอให้ออกเพราะไม่สามารถดูแลเด็กได้ เนื่องจากมีน้ำเหลืองมาก นอกจากนั้นเพื่อนและผู้ปกครองของเพื่อนยังรังเกียจกลัวติดโรค ตายายไม่ได้ติดต่อกับที่เรียนให้อีก ปัจจุบันมักเก็บตัวแต่ในบ้าน ต้องการอะไรจะขอให้ตายายไปซื้อให้ ส่วนใหญ่จะออกไปซื้อให้ นานๆครั้งจึงจะไปเอง เคยช่วยคนข้างบ้านถางหญ้าแต่คนข้างบ้านกลัวเพื่อนบ้านคนอื่นหาว่าใช้คนที่เจ็บป่วยทำงาน จึงไม่จ้างอีก ปัจจุบันช่วยยายให้อาหารปลาที่บ้าน ยายให้ค่าจ้างวันละ 50 บาท ยายบอกว่าปกติผู้ป่วยชอบดูลิเกมาก ในทีวีไม่มีให้ดู แต่ถ้าจัดแสดงลิเกที่วัดใกล้บ้านและยายบอกให้ไปเป็นเพื่อนยายก็จะยอมไปดูโดยสวมเสื้อผ้ามัดชิด

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Epidermolysis bullosa**..... รหัส ICD-10-TM **L12.3**.....

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Epidermolysis bullosa**..... รหัส ICD-10-TM **L12.3**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางร่างกาย

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางร่างกายตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d620	การหาซื้อสินค้าและบริการ				✓			
2	d740	สัมพันธภาพที่เป็นทางการ			✓				
3	d839	การศึกษา			✓				
4	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ				✓			
5	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง				✓			

ความพิการประเภท 4

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก

ความพิการประเภท 4.1

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด

ความพิการประเภทนี้จึงหมายถึงกลุ่มโรคทางจิตเวชตามหลักเกณฑ์การวินิจฉัยในระบบ ICD-10-TM (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th Revision, Thai Modification) ซึ่งส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ทั้งนี้โรคทางจิตเวชนั้นต้องไม่ใช่โรคในระยะเฉียบพลัน

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

F00.-	Dementia in Alzheimer's disease
F01.-	Vascular dementia
F02.-	Dementia in other diseases classified elsewhere
F03	Unspecified dementia
F06.0	Organic hallucinosis
F06.1	Organic catatonic disorder
F06.2	Organic delusional [schizophrenia-like] disorder
F06.3	Organic mood [affective] disorder
F20.-	Schizophrenia
F21	Schizotypal disorder
F22.-	Persistent delusional disorder
F25.-	Schizoaffective disorder
F28	Other nonorganic psychotic disorders
F29	Unspecified nonorganic psychosis
F30.2	Mania with psychotic symptoms
F31.2	Bipolar affective disorder, current episode, manic with psychotic symptoms
F31.5	Bipolar affective disorder, current episode, severe depression with psychotic symptoms
F31.6	Bipolar affective disorder, current episode, mixed
F32.3	Severe depressive episode with psychotic symptoms
F33.3	Recurrent depressive disorder, current episode, severe with psychotic symptoms

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมตามแนวทางของ ICF

d155 การได้รับทักษะจากการเรียนรู้ (Acquiring skills)

การพัฒนาความสามารถขั้นพื้นฐานและซับซ้อนของกิจกรรมหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่าง เพื่อเป็นการเรียนรู้ในการริเริ่มและต่อเนื่อง เช่น การใช้เครื่องมือ หรือการเล่นเกม เช่น หมากรุก

รวม: การได้รับทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะที่ซับซ้อน

d155.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเรียนรู้เบื้องต้นในการกระทำที่มีจุดหมายหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่างที่เป็นไปตามกติกา ลำดับ และความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว สามารถทำครบทุกขั้นตอนด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d155.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเรียนรู้เบื้องต้นในการกระทำที่มีจุดหมายหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่างที่เป็นไปตามกติกา ลำดับ และความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว สามารถทำครบทุกขั้นตอนด้วยตนเอง แต่ต้องมีผู้สอนทักษะคอยกระตุ้น (MILD: 5 – 24 %)
d155.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเรียนรู้เบื้องต้นในการกระทำที่มีจุดหมายหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่างที่เป็นไปตามกติกา ลำดับ และความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว สามารถทำครบทุกขั้นตอนด้วยตนเอง โดยผู้สอนทักษะต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d155.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเรียนรู้เบื้องต้นในการกระทำที่มีจุดหมายหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่างที่เป็นไปตามกติกา ลำดับ และความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว โดยผู้สอนทักษะต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d155.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเรียนรู้เบื้องต้นในการกระทำที่มีจุดหมายหรือการกระทำที่ผสมผสานหลายอย่างที่เป็นไปตามกติกา ลำดับ และความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว โดยผู้สอนทักษะต้องให้ความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d155.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d155.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d350 การสนทนา (Conversation)

การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบของการแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็น โดยใช้วิธีการพูด การเขียน เครื่องหมาย หรือรูปแบบอื่นของภาษากับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง

รวม: การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบการสนทนา การสนทนากับบุคคลหนึ่งคนหรือหลายคน

d350.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็นกับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d350.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็นกับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง โดยผู้ดูแลคอยกระตุ้น (MILD: 5 – 24 %)
d350.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็นกับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d350.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็นกับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d350.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็นกับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง โดยผู้ดูแลต้องให้ความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d350.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d350.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d510 การทำความสะอาดร่างกายตนเอง (Washing oneself)

การทำความสะอาดและเช็ดตัวของตนเองทั้งหมดหรือบางส่วน โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาด การเช็ดให้แห้ง เช่น การอาบน้ำในอ่าง การอาบน้ำด้วยฝักบัว การล้างมือและเท้า ล้างหน้าและสระผม และการเช็ดให้แห้งด้วยผ้าเช็ดตัว

รวม: การทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย ร่างกายทั้งหมด; และการเช็ดตัว

ไม่รวม: การดูแลส่วนต่างๆของร่างกาย (d250); การใช้ห้องน้ำ (d530)

d510.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกายตนเอง โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาดและการเช็ดให้แห้ง ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d510.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกายตนเอง โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาดและการเช็ดให้แห้ง โดยผู้ดูแลคอยกระตุ้น (MILD: 5 – 24 %)
d510.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกายตนเอง โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาดและการเช็ดให้แห้ง โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d510.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกายตนเอง โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาดและการเช็ดให้แห้ง โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d510.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกายตนเอง โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาดและการเช็ดให้แห้ง ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d510.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d510.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d570 การดูแลสุขภาพตัวเอง (Looking after one's health)

การรักษาความสะอาดสบายทางร่างกาย สุขภาพ และการรักษาความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางกายและทางจิต เช่น โดยการรักษาโภชนาการ การออกกำลังกายตามสมควร การควบคุมอุณหภูมิร้อนเย็น หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้ถุงยางอนามัย ฉีดยาป้องกันโรค และตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ

รวม: การรักษาความสะอาดสบายของร่างกาย; การดูแลเรื่องโภชนาการและความแข็งแรงของร่างกาย; การรักษาสุขภาพของตนเอง

d570.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถดูแลสุขภาพตนเองทั้งทางกายและทางจิต เช่น เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกาย รับประทานยาและมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d570.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถดูแลสุขภาพตนเองทั้งทางกายและทางจิต เช่น เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกาย รับประทานยาและมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยผู้ดูแลคอยกระตุ้น (MILD: 5 – 24 %)
d570.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถดูแลสุขภาพตนเองทั้งทางกายและทางจิต เช่น เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกาย รับประทานยาและมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d570.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถดูแลสุขภาพตนเองทั้งทางกายและทางจิต เช่น เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกาย รับประทานยาและมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d570.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถดูแลสุขภาพตนเองทั้งทางกายและทางจิต เช่น เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกาย รับประทานยาและมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d570.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d570.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d640**การทำงานบ้าน (Doing housework)**

การจัดการภายในบ้านด้วยการทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน การเก็บรักษาอาหาร และการทิ้งสิ่งปฏิกูล เช่น โดยการกวาดบ้าน ถูบ้าน การชำระล้างชั้นวางของ กำแพงและพื้น การเก็บรวบรวมการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน การจัดห้อง ตู้เสื้อผ้าและลิ้นชักให้เป็นระเบียบ การซักล้าง ทำให้แห้ง พับเก็บและรีด การทำความสะอาดรองเท้า การใช้ไม้กวาด แปรง และเครื่องดูดฝุ่น การใช้เครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้า และเตารีด

รวม: การซักและตากเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย; การทำความสะอาดพื้นที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำอาหาร; การทำความสะอาดบริเวณที่พักอาศัย; การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน; การเก็บรักษาของใช้ที่จำเป็นประจำวันและการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ไม่รวม: การหาที่อยู่อาศัย (d610); การหาซื้อสินค้าและบริการ (d620); การเตรียมอาหาร (d630); การดูแลของในบ้าน (d650); การดูแลผู้อื่น (d660)

d640.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถดูแลทำงานบ้านหรือจัดการภายในบ้าน รวมถึงการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ประจำวันที่เป็น และการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน ได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d640.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถดูแลทำงานบ้านหรือจัดการภายในบ้าน รวมถึงการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ประจำวันที่เป็น และการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน โดยผู้ดูแลคอยกระตุ้น (MILD: 5 – 24 %)
d640.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถดูแลทำงานบ้านหรือจัดการภายในบ้าน รวมถึงการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ประจำวันที่เป็น และการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d640.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถดูแลทำงานบ้านหรือจัดการภายในบ้าน รวมถึงการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ประจำวันที่เป็นและการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d640.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถดูแลทำงานบ้าน หรือจัดการภายในบ้าน รวมถึงการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ประจำวันที่เป็น และการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d640.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d640.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d720**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน (Complex interpersonal interactions)**

การรักษาไว้และจัดการกับปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม เช่น การจัดการกับอารมณ์และแรงกดดันทางจิตใจ การควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและทางกาย การกระทำอย่างอิสระในปฏิกริยาทางสังคม และการทำตามกฎของสังคมและประเพณีนิยม

รวม: การเริ่มต้นและยุติสัมพันธ์ภาพ; การควบคุมพฤติกรรมในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์; การแสดงปฏิสัมพันธ์ตามกฎของสังคม และการรักษาช่องว่างของสังคม

d720.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม ได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d720.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มีปัญหาบางครั้ง ทำด้วยตนเองโดยมีผู้ดูแลคอยให้คำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d720.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มีปัญหาบางครั้ง หรือแสดงท่าทาง อารมณ์ คำพูด พฤติกรรมที่ไม่พอใจ โดยผู้ดูแลต้องให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d720.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มีปัญหาบ่อยครั้ง หรือแสดงท่าทาง อารมณ์ คำพูด พฤติกรรมที่หงุดหงิด ก้าวร้าวบ่อยๆ โดยผู้ดูแลต้องให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d720.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มีปัญหาตลอดเวลา จนไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือมีพฤติกรรมที่หงุดหงิดก้าวร้าวตลอดเวลา ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมดเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อบุคคลอื่น (COMPLETE: 96 – 100 %)
d720.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d720.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d750 สัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ (Informal social relationships)

การเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนอื่น เช่น สัมพันธภาพโดยบังเอิญกับคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน หรืออยู่หอพักเดียวกัน หรือกับคนที่ทำงานร่วมกัน นักศึกษา เพื่อนเล่น หรือคนที่มีภูมิหลังหรืออาชีพคล้ายกัน

รวม: สัมพันธภาพที่ไม่เป็นทางการกับเพื่อน เพื่อนบ้าน คนคุ้นเคย คนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน และเพื่อนรุ่นเดียวกัน

d750.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน และคนอื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d750.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน และคนอื่น ๆ โดยผู้ดูแลให้คำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d750.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน และคนอื่น ๆ โดยผู้ดูแลให้คำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d750.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน และคนอื่น ๆ โดยผู้ดูแลให้คำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d750.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าไปมีสัมพันธภาพกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน และคนอื่น ๆ ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d750.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d750.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d845 การได้งานทำ การรักษางานที่ทำอยู่ และการยุติการทำงาน (Acquiring, keeping and terminating a job)

การแสวงหางานทำ การหางานและการเลือกงาน การรับจ้างและการได้รับการจ้างงาน การรักษางานที่ทำอยู่และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การค้าขาย การได้รับบรรจุให้ทำงานหรือการทำงานอาชีพ และการออกจากงานในลักษณะที่เหมาะสม

รวม: การแสวงหางานทำ; การเตรียมประวัติการศึกษา; การติดต่อกับนายจ้างและการเตรียมตัวสัมภาษณ์; การรักษางานที่ทำอยู่; การรายงานผลการทำงานของตนเอง; การให้ข้อสังเกต; และการออกจากงาน

d845.0	ไม่มีความยากลำบาก: กระตือรือร้นแสวงหางานทำ หรือสามารถหางานทำ จนได้รับการจ้างงานหรือบรรจุให้ทำงานหรือมีอาชีพ สามารถรักษางานหรืออาชีพที่ทำอยู่ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d845.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: กระตือรือร้นแสวงหางานทำ สามารถหางานทำจนได้รับการจ้าง/บรรจุให้ทำงานหรือมีอาชีพ สามารถรักษางานหรืออาชีพที่ทำอยู่ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน/อาชีพแต่มีปัญหาบ้างและต้องมีผู้ให้คำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d845.2	มีความยากลำบากปานกลาง: กระตือรือร้นแสวงหางานทำ สามารถหางานทำจนได้รับการจ้าง/บรรจุให้ทำงานหรือมีอาชีพ สามารถรักษางานหรืออาชีพที่ทำอยู่ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน/อาชีพ แต่มีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือบ่อยๆ (MODERATE: 25 – 49 %)
d845.3	มีความยากลำบากรุนแรง: กระตือรือร้นแสวงหาหรือเลือกงานทำ และสามารถฝึกงานทำเพื่อเตรียมได้รับการจ้าง/บรรจุให้ทำงาน หรือมีอาชีพ แต่มีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d845.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถแสวงหางานทำ หรือไม่สามารถทำงานได้ ต้องให้ผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d845.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d845.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน ภัณฑาคารหรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนศึกษาและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการคำแนะนำเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง หรือในกรณีที่ไมแสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยต้องการคำแนะนำและช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาเกือบทั้งหมดหรือทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่เข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d155	การได้รับทักษะจากการเรียนรู้							
2	d350	การสนทนา							
3	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง							
4	d570	การดูแลสุขภาพตัวเอง							
5	d640	การทำงานบ้าน							
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
7	d750	สัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ							
8	d845	การได้ทำงาน การรักษางานที่ทำอยู่ และการยุติการทำงาน							
9	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

ชายไทย อายุ 34 ปี ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคจิตเภทมานาน 10 ปี อาศัยอยู่กับบิดามารดา มารดาให้ประวัติว่าผู้ป่วยมีอาการเก็บตัว อยู่แต่ในห้อง ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัว มารดาต้องคอยเรียกและให้รางวัลบ่อยๆเมื่อผู้ป่วยออกมาพูดคุยหรือกินข้าวร่วมกับคนในครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ป่วยสามารถดูแลกิจวัตรประจำวันของตนเองได้สะอาดโดยไม่ต้องกระตุ้น บิดามารดาพยายามฝึก ให้ทำงานบ้านและช่วยกิจการค้าขายที่บ้านแต่ผู้ป่วยปฏิเสธ บอกตนเองไม่อยากทำ ขอดูทีวี ฟังเพลง ไปไหว้พระ และออกกำลังกายก็พอแล้ว เพราะตนเองป่วยโรคจิต ต้องดูแลสุขภาพไม่ให้เครียด ผู้ป่วยกินยาด้วยตนเองและไปพบแพทย์ตามนัดสม่ำเสมอ

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Schizophrenia**..... รหัส ICD-10-TM **F20.99**.....

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Schizophrenia**..... รหัส ICD-10-TM **F20.99**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d155	การได้รับทักษะจากการเรียนรู้						✓	
2	d350	การสนทนา			✓				
3	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	✓						
4	d570	การดูแลสุขภาพตัวเอง	✓						
5	d640	การทำงานบ้าน					✓		
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน			✓				
7	d750	สัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ			✓				
8	d845	การได้ทำงาน การรักษางานที่ทำอยู่ และการยุติการทำงาน					✓		
9	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง			✓				

ความพิการประเภท 4.2

ออทิสติก

ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำหนดให้ “ออทิสติก” อยู่ในกลุ่มความพิการประเภท 4 คือความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก

ความพิการออทิสติก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมอง และความผิดปกติที่นั่นแสดงก่อนอายุ 2 ปีครึ่ง ทั้งนี้ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมอื่นๆ เช่น แอสเพอร์เกอร์ (Asperger)

ความพิการประเภทนี้ จึงหมายถึงกลุ่มการวินิจฉัย ออทิสติกสเปกตรัมทั้งหมด (Autism spectrum disorder หรือ Pervasive developmental disorder) ซึ่งประกอบด้วย

1. ออทิสติก (Autistic disorder)
2. แอสเพอร์เกอร์ (Asperger’s disorder)
3. Rett’s disorder
4. Childhood disintegrative disorder
5. Pervasive developmental disorder, not otherwise specified (PDD NOS)

กลุ่มออทิสติกสเปกตรัม มีอาการหลากหลายแตกต่างกัน แต่ก็มีลักษณะร่วมคล้ายกันคืออยู่ในโลกของตัวเองมาก สนใจสิ่งแวดล้อมน้อย เรียกไม่หัน ไม่สบตา ไม่สนใจใคร โตตอบไม่เป็น เล่นไม่เหมาะสม จินตนาการไม่เป็น ไม่พูดหรือพูดไม่รู้เรื่อง พูดเป็นภาษาต่างดาวทำอะไรซ้ำๆ เป็นแบบแผน ไม่ยืดหยุ่น สนใจบางอย่างแบบหมกมุ่นไม่มีประโยชน์ ในรายที่อยู่ในโลกของตัวเองมากจะกระตุ้นตัวเองเป็นระยะ เช่น หมุนตัว โยกตัว เขย่งเท้า สะบัดมือ เล่นมือ เล่นเสียง เป็นต้น

ในช่วงขวบปีแรกจะสังเกตได้ยาก เนื่องจากไม่มีลักษณะภายนอกผิดปกติ เด็กมักจะ ไม่สบตา เรียกชื่อก็ไม่สนใจหันมอง หน้าตาเฉยเมย ไม่ยิ้มตอบหรือหัวเราะ ไม่ชอบให้อุ้ม ไม่แสดงท่าทีเรียกร้องความสนใจใดๆ ค่อนข้างเงียบ ไม่ส่งเสียง เลี้ยงง่าย

อาการผิดปกติเริ่มสังเกตได้ชัดเจนขึ้นในช่วงขวบปีที่สอง เด็กยังไม่พูดเป็นคำ แต่จะพูดเป็นภาษาที่ไม่มี ความหมาย ไม่สนใจของเล่น ไม่สนใจเรื่องที่คนรอบข้างกำลังสนใจอยู่ ไม่ชี้นิ้วบอกความต้องการของตนเอง เวลาอยากได้อะไรมักจะทำเอง หรือจูงมือพ่อแม่ไปหยิบโดยไม่ส่งเสียง ชอบจ้องมองสิ่งของที่เป็นแสงวาววับ แสงไฟ เกาที่กระเพื่อมไปมา หรือของหมุนๆ อาจเริ่มเล่นมือ สะบัดมือ หมุนตัว โยกตัว เขย่งเท้า

เกณฑ์การวินิจฉัย อ้างอิงตามคู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวช (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders หรือ DSM) ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน หรือระบบ International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems หรือ ICD ขององค์การอนามัยโลก

การจำแนกความพิการออทิสติกตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

F84.0	Childhood autism
F84.1	Atypical autism
F84.2	Rett’s syndrome
F84.3	Other childhood disintegrative disorder
F84.4	Overactive disorder associated with mental retardation and stereotyped movements
F84.5	Asperger’s syndrome
F84.8	Other pervasive developmental disorders
F84.9	Pervasive developmental disorder, unspecified

การประเมินสมรรถภาพคนพิการออทิสติกตามแนวทางของ ICF

d310 การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด (Communicating with – receiving – spoken messages)

การเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูด เช่น การเข้าใจข้อความในความหมายที่เป็นความจริง หรือในความหมายที่เป็นสำนวนโวหาร

d310.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูด (NO: 0 – 4 %)
d310.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูดผิดบ้างนานๆครั้ง อธิบายเพิ่มเติมแล้วเข้าใจ (MILD: 5 – 24 %)
d310.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูดผิดบ้างเป็นระยะ โดยเฉพาะสำนวนโวหารหรือมุขตลก อธิบายเพิ่มเติมแล้วยังไม่ค่อยเข้าใจ (MODERATE: 25 – 49 %)
d310.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูดผิดเป็นประจำ มักตีความหมายตรงๆ โดยไม่สนใจบริบทของคำพูด (SEVERE: 50 – 95 %)
d310.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูด ฟังแล้วไม่เข้าใจ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d310.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d310.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d315 การรับการสื่อสารด้วยข้อความที่ไม่ใช่ภาษาพูด

(Communicating with – receiving – nonverbal messages)

การเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่ส่งมาผ่านทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด เช่น การที่สามารถทราบ ว่าเด็กมีอาการเหนื่อยล้าเมื่อเด็กผู้นั้นใช้มือขยี้ตา หรือเสียงระฆังที่ตั้งขึ้นมาเป็นสัญญาณเตือนว่ามีอัคคีภัย

รวม: การรับการสื่อสารด้วยท่าทางของร่างกาย เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทั่วไป

d315.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาท่าทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด (NO: 0 – 4 %)
d315.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาท่าทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด ผิดนานๆครั้ง อธิบายเพิ่มเติมแล้วเข้าใจ (MILD: 5 – 24 %)
d315.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาท่าทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด ผิดบ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d315.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาท่าทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด ผิดเป็นประจำ (SEVERE: 50 – 95 %)
d315.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาท่าทาง สัญลักษณ์ และภาพวาด โดยเฉพาะสีหน้า แววตา การเคลื่อนไหวของมือและร่างกาย เนื่องจากไม่ค่อยมองเห็น ไม่สบตา ไม่รู้ว่าต้องสังเกตอะไรบ้าง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d315.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d315.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d330 การพูด (Speaking)

การเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูด วลี และถ้อยคำยาวๆ ที่ให้ความหมายในตัวหรือมีความหมายที่แท้จริง เช่น การพูดถึงสิ่งๆหนึ่ง หรือการเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาพูด

d330.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถใช้คำพูดที่ให้ความหมายในตัว พูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งชัดเจนและเล่าเรื่องได้เข้าใจ (NO: 0 – 4%)
d330.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ใช้คำพูดที่ให้ความหมายในตัว การพูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งชัดเจนหรือการเล่าเรื่องไม่ค่อยชัดเจน อาจต้องซักถามเพิ่มเติม (MILD: 5 – 24 %)
d330.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ใช้คำพูดที่ให้ความหมายไม่สมบูรณ์ในตัว การพูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งชัดเจนหรือการเล่าเรื่องคลุมเครือ ต้องซักถามเพิ่มเติมมาก (MODERATE: 25 – 49 %)
d330.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ใช้คำพูดในการสื่อสารได้บ้าง อาจเป็นเพียงคำเดียว วลี หรือถ้อยคำสั้นๆ ความหมายไม่ชัดเจนหรือเป็นความหมายเฉพาะตัวที่ผู้อื่นไม่ค่อยเข้าใจ (SEVERE: 50 – 95 %)
d330.4	มีความยากลำบากที่สุด: พัฒนาการในการพูดช้าหรือไม่มีเลย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d330.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d330.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d350 การสนทนา (Conversation)

การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเห็น โดยใช้วิธีการพูด การเขียน เครื่องหมาย หรือรูปแบบอื่นของภาษากับบุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก หนึ่งคนหรือมากกว่า ในบรรยากาศที่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง

รวม: การเริ่มต้น การดำเนินต่อ และการจบการสนทนา; การสนทนากับบุคคลหนึ่งคนหรือหลายคน

d350.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนากับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น (NO: 0 – 4 %)
d350.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนากับผู้อื่นได้ โดยมีความเข้าใจไม่ตรงกันบ้าง (MILD: 5 – 24 %)
d350.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเริ่มต้น ดำเนินต่อ และจบการสนทนากับผู้อื่นได้ มีความเข้าใจไม่ตรงกันพอสมควร (MODERATE: 25 – 49 %)
d350.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเริ่มต้นการสนทนากับผู้อื่นได้ แต่ไม่สามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่อง (SEVERE: 50 – 95 %)
d350.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเริ่มต้นการสนทนากับผู้อื่นได้เลย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d350.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d350.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d710 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขั้นพื้นฐาน (Basic interpersonal interactions)

การแสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม เช่น การแสดงความคิดเห็นวิจารณ์ การยกย่องที่เหมาะสม หรือการตอบสนองต่อความรู้สึกของผู้อื่น

รวม: การแสดงความเคารพนับถือ ความอบอุ่น การเห็นคุณค่า และความอดกลั้นในการมีสัมพันธภาพ; การตอบสนองต่อคำวิพากษ์วิจารณ์และสัญญาณทางสังคมในการมีสัมพันธภาพ; และการใช้สัมผัสทางร่างกายที่เหมาะสมในการมีสัมพันธภาพ

d710.0	ไม่มีความยากลำบาก: แสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ (NO: 0 – 4 %)
d710.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: แสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่ไม่ถูกกาลเทศะนานๆครั้ง ไม่กระทบต่อสัมพันธภาพ (MILD: 5 – 24 %)
d710.2	มีความยากลำบากปานกลาง: แสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่ไม่ถูกกาลเทศะบ้างเป็นระยะ จนเริ่มกระทบต่อสัมพันธภาพ (MODERATE: 25 – 49 %)
d710.3	มีความยากลำบากรุนแรง: แสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่ไม่ถูกกาลเทศะบ่อยครั้ง จนกระทบต่อสัมพันธภาพ (SEVERE: 50 – 95 %)
d710.4	มีความยากลำบากที่สุด: แสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลในลักษณะที่ไม่ถูกกาลเทศะอย่างสม่ำเสมอ จนกระทบต่อสัมพันธภาพอย่างมาก ไม่เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนหรือคนที่อยู่ด้วย (COMPLETE: 96 – 100 %)
d710.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d710.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d720**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน (Complex interpersonal interactions)**

การรักษาไว้และจัดการกับปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม เช่น การจัดการกับอารมณ์ และแรงกดดันทางจิตใจ การควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและทางกาย การกระทำอย่างอิสระในปฏิกริยาทางสังคม และการทำตามกฎของสังคมและประเพณีนิยม

รวม: การเริ่มต้นและยุติสัมพันธ์ภาพ; การควบคุมพฤติกรรมในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์; การแสดงปฏิสัมพันธ์ตามกฎของสังคม และการรักษาช่องว่างของสังคม

d720.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (NO: 0 – 4%)
d720.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาบ้างนานๆครั้งในการรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (MILD: 5 – 24%)
d720.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหาบ้างเป็นระยะ ในการรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (MODERATE: 25 – 49%)
d720.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหาบ่อยครั้งในการรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มักไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น แต่สามารถตอบสนองได้บ้าง (SEVERE: 50 – 95%)
d720.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาอย่างสม่ำเสมอในการรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มักไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเลย (COMPLETE: 96 – 100%)
d720.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d720.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920**นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)**

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน พิพิธภัณฑ์หรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทำสวนและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ (NO: 0 – 4%)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาเล็กน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ (MILD: 5 – 24%)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหามากในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน) (MODERATE: 25 – 49%)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหามากในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อถูกชักชวนจะยอมเข้าร่วมบ้างนานๆครั้ง (น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน) (SEVERE: 50 – 95%)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน (COMPLETE: 96 – 100%)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการออทิสติกตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d310	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
2	d315	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความที่ไม่ใช่ภาษาพูด							
3	d330	การพูด							
4	d350	การสนทนา							
5	d710	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขั้นพื้นฐาน							
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
7	d920	น้ำหนักการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

เด็กชายไทย อายุ 5 ขวบ ได้รับการวินิจฉัยเป็นออทิสติก (Autistic Disorder) ยังพูดไม่เป็นประโยค มักเป็นวลีสั้นๆ หรือพูดคำซ้ำๆ มักจะพูดภาษาของตัวเองที่ไม่มีใครเข้าใจเป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถเริ่มต้นการสนทนากับบุคคลอื่นได้เลย สามารถเข้าใจและรับรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูดผิดบ้างนานๆ ครั้ง อธิบายเพิ่มเติมแล้วเข้าใจ แต่ไม่เข้าใจภาษาท่าทางเลย เวลาเรียกชื่อก็ไม่ค่อยหันตอบ ไม่มองหน้าสบตาเวลาคุยด้วย ไม่สนใจที่จะให้กอด ไม่ชี้นิ้วหรือใช้สีหน้าท่าทางในการสื่อสารกับคนรอบข้าง เดินวิ่งคล่องแคล่ว สามารถทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ แต่มักหมกมุ่นอยู่กับการจ้องมองล้อรถเด็กเล่น จับหมุนไปมา หรือไม่ก็เล่นสะบัดมือตัวเองคนเดียว มีการแสดงปฏิกิริยาในลักษณะที่ไม่ถูกกาลเทศะอย่างสม่ำเสมอ เช่น ตะโกนเสียงดังในชั้นเรียน ดึงผมเพื่อนเวลาไปยืนใกล้ๆ เวลาไม่พอใจจะเอาไม้ไล่ตีเพื่อน จนกระทบต่อสัมพันธภาพอย่างมาก ไม่เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ไม่มีใครอยากเล่นด้วย ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อชักชวนจะยอมเข้าร่วมกลุ่มบ้างนานๆ ครั้ง

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Childhood autism**..... รหัส ICD-10-TM **F84.0**.....

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Childhood autism**..... รหัส ICD-10-TM **F84.0**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ออทิสติก

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการออทิสติกตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d310	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด		✓					
2	d315	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความที่ไม่ใช่ภาษาพูด					✓		
3	d330	การพูด				✓			
4	d350	การสนทนา					✓		
5	d710	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขั้นพื้นฐาน					✓		
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน					✓		
7	d920	น้ำหนักการและกิจกรรมยามว่าง				✓			

ความพิการประเภท 5

ความพิการทางสติปัญญา

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 77 ง วันที่ 29 พฤษภาคม 2552 กำหนดไว้ว่า **ความพิการทางสติปัญญา** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดยความผิดปกตินั้นแสดงก่อนอายุ 18 ปี

ความพิการประเภทนี้ทำให้คนพิการมีข้อจำกัดด้านสติปัญญา การเรียนรู้ และการปรับตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันมีการใช้คำว่า “ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา” แทนคำว่า “ภาวะปัญญาอ่อน” มากขึ้นในองค์การระดับนานาชาติ เช่น IASID (International Association for the Scientific Study of Intellectual Disabilities), WHO (World Health Organization) และ WPA (World Psychiatry Association) นอกจากนี้สมาคมบุคคลปัญญาอ่อนแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วยสมาชิกจากทั่วโลก และก่อตั้งมานานถึง 130 ปี ยังได้เปลี่ยนชื่อจาก The American Association on Mental Retardation (AAMR) เป็น The American Association of Intellectual and Developmental Disabilities (AAIDD) เมื่อ 1 มกราคม 2550 เพื่อให้สังคมยอมรับผู้บกพร่องทางสติปัญญามากขึ้น

ตามเกณฑ์ของ Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition, Text Revision (DSM-IV-TR) โดย The American Psychiatric Association (APA) ในปี พ.ศ. 2543 กำหนดว่า ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา หรือ ภาวะปัญญาอ่อน หมายถึงภาวะที่มี

1. ระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย
2. พฤติกรรมการปรับตนบกพร่องตั้งแต่ 2 ด้านขึ้นไป จากทั้งหมด 10 ด้าน
3. อาการแสดงก่อนอายุ 18 ปี

พฤติกรรมกรรมการปรับตน หมายถึง การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันทั่วไป ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลนั้นที่จะสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองในสังคม ประกอบด้วย

1. การสื่อความหมาย (Communication)
2. การดูแลตนเอง (Self-care)
3. การดำรงชีวิตภายในบ้าน (Home living)
4. การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม (Social and interpersonal skills)
5. การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน (Use of community resources)
6. การควบคุมตนเอง (Self-direction)
7. การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน (Functional academic skills)
8. การใช้เวลาว่าง (Leisure)
9. การทำงาน (Work)
10. การมีสุขอนามัยและความปลอดภัยเบื้องต้น (Health and safety)

การแบ่งประเภทของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ตาม DSM-IV-TR

1. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก

พัฒนาการล่าช้าชัดเจนตั้งแต่เล็ก ๆ ทั้งในด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว อาจจะมีผลการช่วยเหลือตนเองได้บ้าง แต่ต้องอาศัยการฝึกอย่างมาก ส่วนใหญ่พบว่าไม่มีพยางค์พูด ต้องการการดูแลตลอดเวลาตลอดชีวิต แม้จะเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม

2. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง

พบความผิดปกติของพัฒนาการตั้งแต่ช่วงปีแรก มักมีพัฒนาการล่าช้าทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา สื่อความหมายได้เพียงเล็กน้อยหรือพูดไม่ได้เลย บางรายเริ่มพูดได้เมื่อเข้าสู่วัยเรียน มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ในบางรายพบพยางค์พยางค์มากกว่า 1 อย่าง มีทักษะการป้องกันตนเองน้อย มีความจำกัดในการดูแลตนเอง ทำงานง่าย ๆ ได้ ส่วนใหญ่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดหรือต้องช่วยในทุกด้านอย่างมากตลอดชีวิต

3. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง

มักได้รับการวินิจฉัยตั้งแต่อ่อนวัยเรียน เมื่ออายุประมาณ 2 – 3 ปี โดยพบว่าอาจมีความแตกต่างของระดับความสามารถในด้านต่างๆ เช่น กลุ่มอาการดาวนิจจะล่าช้าในด้านการใช้ภาษา กลุ่มอาการวิลเลียม (Williams syndrome) จะบกพร่องในทักษะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับมิติสัมพันธ์ (Visuo-spatial processing skills) และบางรายมีความสามารถทางภาษาเด่น ในบางรายพบพยาธิสภาพชัดเจน สามารถเรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 – 3 ในวัยเรียนมักต้องการการจัดการศึกษาพิเศษ สามารถเรียนรู้การเดินทางตามลำพังได้ในสถานที่ที่คุ้นเคย ใช้ชีวิตในชุมชนได้ดีทั้งการดำรงชีวิตและการทำงาน แต่ต้องการความช่วยเหลือปานกลางตลอดชีวิต ประมาณร้อยละ 20 ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง

4. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย

มักได้รับการวินิจฉัยเมื่อเด็กเข้าสู่วัยเรียนแล้ว เนื่องจากในวัยก่อนเรียนมีการพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อสารความหมายได้เพียงพอ ส่วนใหญ่เรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือสูงกว่า เมื่อเป็นผู้ใหญ่สามารถทำงาน แต่งงาน ดูแลครอบครัวได้ แต่อาจต้องการความช่วยเหลือบ้างเป็นครั้งคราวเมื่อมีปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางหน้าที่การงาน มักไม่พบสาเหตุทางพยาธิสภาพ ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ สถานะยากจน หรือด้อยโอกาส ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

AAMR หรือ AAIDD ในปัจจุบันได้เปลี่ยนเกณฑ์การวินิจฉัยและจำแนกภาวะบกพร่องทางสติปัญญามาแล้วทั้งหมด 10 ครั้ง ในครั้งที่ 9 เมื่อ พ.ศ. 2535 ได้เปลี่ยนการจำแนกภาวะบกพร่องทางสติปัญญาตามคะแนนระดับเชาวน์ปัญญา ซึ่งเดิมแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เล็กน้อย (Mild) ปานกลาง (Moderate) รุนแรง (Severe) และรุนแรงมาก (Profound) มาเป็นเพียง 2 ระดับคือ เล็กน้อย (ระดับเชาวน์ปัญญา 50 – 70) และมาก (ระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 50) โดยเน้นระดับความช่วยเหลือที่บุคคลที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาต้องการ สอดคล้องกับการแบ่งความรุนแรงของ AAMR เดิม ที่พิจารณาพฤติกรรมการปรับตัว 10 ข้อข้างต้น คือแบ่งเป็น

- ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว (Intermittent)
- ต้องการความช่วยเหลือปานกลาง (Limited)
- ต้องการความช่วยเหลือมาก (Extensive)
- ต้องการความช่วยเหลือตลอดเวลา (Pervasive)

การจำแนกความพิการทางสติปัญญาตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

F70.-	Mild mental retardation: IQ 50 - 69
F71.-	Moderate mental retardation: IQ 35 - 49
F72.-	Severe mental retardation: IQ 20 - 34
F73.-	Profound mental retardation: IQ under 20
F78.-	Other mental retardation
F79.-	Unspecified mental retardation

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางสติปัญญาตามแนวทางของ ICF

b117 การทำงานด้านสติปัญญา (Intellectual functions)

การทำงานโดยทั่วไปของจิตที่จำเป็นต่อการเข้าใจ และผสมผสานหน้าที่ต่างๆของจิตอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้รวมถึงการทำงานด้านปัญญาหยั่งรู้และพัฒนาการตลอดช่วงอายุขัย

รวม: การทำงานด้านการเติบโตของสติปัญญา; การถดถอยของสติปัญญา ปัญญาอ่อน สมองเสื่อม

ไม่รวม: การทำงานด้านความจำ (b144); การทำงานด้านความคิด (b160); ปัญญาหยั่งรู้ในระดับสูง (b164)

b117.0	ไม่มีความบกพร่อง: ระดับสติปัญญา 70 หรือสูงกว่า (NO)
b117.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย: ระดับสติปัญญา 50 - 69 (MILD)
b117.2	มีความบกพร่องปานกลาง: ระดับสติปัญญา 35 - 49 (MODERATE)
b117.3	มีความบกพร่องรุนแรง: ระดับสติปัญญา 20 – 34 (SEVERE)
b117.4	มีความบกพร่องทั้งหมด: ระดับสติปัญญาต่ำกว่า 20 (COMPLETE)
b117.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b117.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d131 การเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงกับสิ่งของหรือของเล่น (Learning through action with objects)

การเรียนรู้ผ่านการกระทำที่ไม่ซับซ้อน โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งของหรือของเล่น การเล่นของเล่นอย่างเหมาะสม การเล่นแบบจินตนาการ การเล่นบทบาทสมมติ ได้แก่ เลียนแบบการการเคาะไม้ ถี้อ่อนไม้แทนโทรศัพท์ การเล่นตุ๊กตา การเล่นเกม การเล่นขายของ เป็นต้น

d131.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเล่นของเล่นได้อย่างเหมาะสม เล่นอย่างมีจินตนาการ เล่นบทบาทสมมติได้ (NO: 0 – 4 %)
d131.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: เล่นอย่างมีจินตนาการและเล่นบทบาทสมมติได้บ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ (MILD: 5 – 24 %)
d131.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เล่นอย่างมีจินตนาการและเล่นบทบาทสมมติได้บ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ แต่เมื่อชักชวนจะยอมเล่นเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน) (MODERATE: 25 – 49 %)
d131.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เล่นอย่างมีจินตนาการและเล่นบทบาทสมมติได้บ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ แต่เมื่อชักชวนจะยอมเล่นนานๆครั้ง (น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน) (SEVERE: 50 – 95 %)
d131.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเล่นอย่างมีจินตนาการและเล่นบทบาทสมมติได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d131.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d131.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d140 การเรียนรู้ในการอ่าน (Learning to read)

การพัฒนาความสามารถในการอ่านสิ่งพิมพ์ (รวมถึงตัวอักษร Braille) ด้วยความคล่องและแม่นยำ เช่น ความสามารถในการรู้จักสัญลักษณ์และตัวอักษร การอ่านคำ โดยออกเสียงถูกต้องและมีความเข้าใจคำและวลี

d140.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถอ่านข้อมูลที่ซับซ้อนได้ถูกต้อง เรียนได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d140.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: อ่านหนังสือได้ช้า ค่อยๆสะกด ต้องสอนซ้ำๆ แต่ติดตามการเรียนรู้ได้ทัน (MILD: 5 – 24 %)
d140.2	มีความยากลำบากปานกลาง: อ่านหนังสือพอได้ อ่านลำบาก ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันแต่ไม่เกิน 2 ชั้นเรียน เรียนได้ด้วยความช่วยเหลือ (MODERATE: 25 – 49 %)
d140.3	มีความยากลำบากรุนแรง: อ่านหนังสือพอได้เป็นคำ ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันเกิน 2 ชั้นเรียน อ่านหนังสือเองไม่เข้าใจ ต้องการคนช่วยอ่านให้ฟังจึงจะเข้าใจ ติดตามการเรียนรู้ไม่ทัน (SEVERE: 50 – 95 %)
d140.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ต้องการคนช่วยอ่านให้ฟัง ติดตามการเรียนรู้ไม่ทัน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d140.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d140.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d310 การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด (Communicating with – receiving – spoken messages)

การเข้าใจและรู้ความหมายที่แท้จริงของข้อความที่เป็นภาษาพูด เช่น การเข้าใจข้อความในความหมายที่เป็นความจริงหรือในความหมายที่เป็นสำนวนโวหาร

d310.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเข้าใจคำสั่งที่ซับซ้อนจากการฟังคำพูด และตอบสนองได้ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม (NO: 0 – 4 %)
d310.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ในการฟังคำพูดหรือคำสั่งที่ซับซ้อนอาจจะต้องพูดซ้ำ อธิบายเพิ่มเติม หรือแนะนำให้ฟังคำพูดหรือคำสั่ง (MILD: 5 – 24 %)
d310.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เข้าใจคำพูดหรือคำสั่งที่คุ้นเคยและไม่ซับซ้อนที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี แต่ถ้าวเป็นคำพูดหรือคำสั่งที่ซับซ้อนมากขึ้น สามารถเข้าใจได้ถูกต้องมากกว่า 50 % โดยต้องอาศัยความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับปัญหา เช่น ใช้ Hearing หรือ visual aid (MODERATE: 25 – 49 %)
d310.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เข้าใจคำพูดหรือคำสั่งที่คุ้นเคยที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อยกว่า 50 % ต้องอาศัยความช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d310.4	มีความยากลำบากที่สุด: ฟังไม่เข้าใจ ทำตามคำสั่งไม่ได้เลยหรือตอบสนองไม่ถูกต้อง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d310.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d310.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d330 การพูด (Speaking)

การเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูด วลี และถ้อยคำยาวๆ ที่ให้ความหมายในตัวหรือมีความหมายที่แท้จริง เช่น การพูดถึงสิ่งๆหนึ่ง หรือการเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาพูด

d330.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ถูกต้อง ในเวลาที่เหมาะสม ตรงกับสถานการณ์ (NO: 0 – 4 %)
d330.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถใช้คำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่อาจมีปัญหาเล็กน้อย เช่น พูดไม่ชัด พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบากบ้างเล็กน้อย อาจต้องใช้เวลาในการตอบสนองโดยไม่ถามซ้ำ (MILD: 5 – 24 %)
d330.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถใช้คำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่พูดไม่ชัด พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบาก ต้องอาศัยความช่วยเหลือหรือต่อประโยคให้ จึงจะสามารถพูดได้ใจความ (MODERATE: 25 – 49 %)
d330.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถใช้คำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ แต่พูดไม่ชัด ฟังเข้าใจลำบากหรือพูดไม่คล่อง นึกคำพูดลำบาก สื่อสารโดยการพูดได้ใจความน้อย แต่สามารถสื่อสารโดยใช้ Augmentative alternative communication (การสื่อสารวิธีอื่นนอกเหนือจากการพูด) Communication board ได้ดี (SEVERE: 50 – 95 %)
d330.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถใช้คำพูดในการสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมและตรงกับสถานการณ์ ไม่สนใจสื่อความหมายกับผู้อื่น และไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ Augmentative alternative communication (การสื่อสารวิธีอื่นนอกเหนือจากการพูด) (COMPLETE: 96 – 100 %)
d330.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d330.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d510 การทำความสะอาดร่างกายตนเอง (Washing oneself)

การทำความสะอาดและเช็ดตัวของตนเองทั้งหมดหรือบางส่วน โดยใช้น้ำและวัสดุหรือวิธีการที่เหมาะสมในการทำความสะอาด การเช็ดให้แห้ง เช่น การอาบน้ำในอ่าง การอาบน้ำด้วยฝักบัว การล้างมือและเท้า ล้างหน้าและสระผม และการเช็ดให้แห้งด้วยผ้าเช็ดตัว

รวม: การทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย ร่างกายทั้งหมด; และการเช็ดตัว

ไม่รวม: การดูแลส่วนต่างๆของร่างกาย (d250); การใช้ห้องน้ำ (d530)

d510.0	ไม่มีความยากลำบาก: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เองอย่างสะอาด ปลอดภัย ใช้เวลาปกติ และใช้อุปกรณ์ชนิดธรรมดาได้ (NO: 0 – 4 %)
d510.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เองอย่างสะอาด ปลอดภัย โดยใช้อุปกรณ์ดัดแปลงหรือปรับสถานที่ หรือมีผู้แนะนำ อาจใช้เวลามากกว่าปกติ (MILD: 5 – 24 %)
d510.2	มีความยากลำบากปานกลาง: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่สะอาด อาจไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d510.3	มีความยากลำบากรุนแรง: อาบน้ำและเช็ดตัว (ตักอาบหรือใช้ฝักบัว) ได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่สะอาด ไม่ปลอดภัย ต้องมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d510.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องให้คนช่วยอาบน้ำและเช็ดตัวให้ทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d510.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d510.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d530 การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย (Toileting)

การวางแผนและการดำเนินการกำจัดของเสีย (ประจำเดือน ปัสสาวะ และอุจจาระ) และการทำความสะอาดตนเองหลังจากนั้น

การประสานและการจัดการกำจัดของเสีย เช่น การรับรู้ความต้องการในการขับถ่าย การจัดเตรียมท่าทางที่พร้อม การเลือกและไปยังสถานที่สำหรับการขับถ่าย การจัดการเสื้อผ้าก่อนและหลังการขับถ่าย และการทำความสะอาดตนเองหลังการขับถ่าย

รวม: การควบคุมการถ่ายปัสสาวะ อุจจาระ และการดูแลเรื่องประจำเดือน

ไม่รวม: การทำความสะอาดร่างกายตนเอง (d510); การดูแลส่วนต่างๆของร่างกาย (d520)

d530.0	ไม่มีความยากลำบาก: ปัสสาวะ อุจจาระ หรือดูแลเรื่องประจำเดือนได้เอง สามารถทำความสะอาดได้เอง โดยไม่ต้องมีคนช่วยเหลือ (NO: 0 – 4 %)
d530.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ปัสสาวะ อุจจาระ หรือดูแลเรื่องประจำเดือนได้เอง สามารถทำความสะอาดได้เอง โดยอาจต้องมีคนก้ำกับดูแลอยู่ใกล้ๆ (MILD: 5 – 24 %)
d530.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ปัสสาวะ อุจจาระ หรือดูแลเรื่องประจำเดือนได้เอง แต่ไม่สามารถทำความสะอาดได้เอง มีคนช่วยเหลือน้อยกว่าร้อยละ 50 (MODERATE: 25 – 49 %)
d530.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ปัสสาวะ อุจจาระ หรือดูแลเรื่องประจำเดือนได้เอง แต่ไม่สามารถทำความสะอาดได้เอง มีคนช่วยเหลือมากกว่าร้อยละ 50 (SEVERE: 50 – 95 %)
d530.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องให้คนอื่นช่วยทั้งหมดในการปัสสาวะ อุจจาระ หรือดูแลเรื่องประจำเดือน เช่น พาไปห้องน้ำ ทำความสะอาดให้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d530.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d530.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d550 การรับประทานอาหาร (Eating)

การดำเนินการประสานการทำงานเพื่อการรับประทานอาหารที่ได้นามาวางไว้ให้แล้ว นำอาหารนั้นเข้าปาก และบริโภค ด้วยกิจกรรมยาที่เป็นที่ยอมรับตามวัฒนธรรมนั้นๆ การตัดอาหารออกเป็นชิ้นๆ การเปิดขวดและกระป๋อง การใช้ อุปกรณ์สำหรับมืออาหาร งานเลี้ยง

รวม: การดื่ม (d560)

d550.0	ไม่มีความยากลำบาก: ป้อนข้าวได้เองโดยไม่หกละเอะเทอะ (NO: 0 – 4 %)
d550.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: ป้อนข้าวได้เองโดยไม่หกละเอะเทอะหรือมีผู้ช่วยเหลือ (MILD: 5 – 24 %)
d550.2	มีความยากลำบากปานกลาง: ป้อนข้าวได้เองเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่หกละเอะเทอะ ต้องมีผู้ช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d550.3	มีความยากลำบากรุนแรง: ป้อนข้าวได้เองบ้าง แต่หกละเอะเทอะ ต้องมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d550.4	มีความยากลำบากที่สุด: ต้องให้คนอื่นช่วยป้อนข้าวให้ทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d550.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d550.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d640 การทำงานบ้าน (Doing housework)

การจัดการภายในบ้านด้วยการทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน การเก็บรักษาอาหาร และการทิ้งสิ่งปฏิกูล เช่น โดยการกวาดบ้าน ถูบ้าน การชำระล้างชั้นวางของ กำแพงและพื้น การเก็บรวบรวมการกำจัดสิ่งปฏิกูลภายในบ้าน การจัดห้อง ตู้เสื้อผ้าและลิ้นชักให้เป็นระเบียบ การซักล้าง ทำให้แห้ง พับเก็บและรีด การทำความสะอาดรองเท้า การใช้ไม้กวาด แปรง และเครื่องดูดฝุ่น การใช้เครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้า และเตารีด

รวม: การซักและตากเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย; การทำความสะอาดพื้นที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำอาหาร; การทำความสะอาดบริเวณที่พักอาศัย; การใช้เครื่องใช้ภายในบ้าน; การเก็บรักษาของใช้ที่จำเป็นประจำวันและการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ไม่รวม: การหาที่อยู่อาศัย (d610); การหาซื้อสินค้าและบริการ (d620); การเตรียมอาหาร (d630); การดูแลของในบ้าน (d650); การดูแลผู้อื่น (d660)

d640.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถทำงานบ้านได้เองอย่างสมบูรณ์ ใช้เวลาปกติ และใช้อุปกรณ์ชนิดธรรมดาได้ (NO: 0 – 4 %)
d640.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถช่วยงานบ้านในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยและไม่ซับซ้อน แต่ถ้าเป็นงานที่ซับซ้อนมากขึ้น ผู้ป่วยจะทำได้โดยปรับรูปแบบอุปกรณ์ที่เหมาะสม หรือมีผู้แนะนำ โดยใช้เวลามากกว่าปกติ (MILD: 5 – 24 %)
d640.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถช่วยงานบ้านในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยและไม่ซับซ้อน แต่ถ้าเป็นงานที่ซับซ้อนมากขึ้น ผู้ป่วยจะทำได้โดยมีผู้แนะนำและช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d640.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถช่วยงานบ้านในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยและไม่ซับซ้อน แต่ถ้าเป็นงานที่ซับซ้อนมากขึ้น ผู้ป่วยจะทำได้โดยมีผู้แนะนำและช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่ (SEVERE: 50 – 95 %)
d640.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถช่วยงานบ้านได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d640.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d640.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

การเข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น การเล่นกีฬาที่จัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ การออกกำลังกายตามโปรแกรม การผ่อนคลาย การหาความสนุกสนาน การไปชมหอแสดงศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน ภัณฑาคารหรือละคร; การทำงานหัตถกรรมหรืองานอดิเรก การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การทัศนศึกษาและท่องเที่ยว

รวม: การเล่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม งานหัตถกรรม งานอดิเรก และงานสังคม

ไม่รวม: การซื้อตั๋วเพื่อการขนส่ง (d480); งานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง (d850 และ d855); ศาสนาและความเชื่อ (d930); ชีวิตทางการเมืองและการเป็นพลเมือง (d950)

d920.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d920.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าร้อยละ 75 น้อยครั้งที่แสดงความไม่อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อชักชวนจะยอมเข้าร่วมเป็นส่วนใหญ่ โดยมีผู้ดูแลคอยกระตุ้นเล็กน้อย (MILD: 5 – 24 %)
d920.2	มีความยากลำบากปานกลาง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างมากกว่าร้อยละ 50 หรือในกรณีที่ไมแสดงความไม่อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อชักชวนจะยอมเข้าร่วมมากกว่าครึ่ง หนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน ทั้งนี้ผู้ดูแลต้องกระตุ้นบ่อยๆ และให้ความช่วยเหลือเล็กน้อย (MODERATE: 25 – 49 %)
d920.3	มีความยากลำบากรุนแรง: สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่างน้อยกว่าร้อยละ 50 หรือในกรณีที่ไมแสดงความไม่อยากร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงาน แต่เมื่อชักชวนจะยอมเข้าร่วมน้อยกว่าครึ่ง หนึ่งของจำนวนครั้งที่ชักชวน โดยผู้ดูแลต้องกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือมาก (SEVERE: 50 – 95 %)
d920.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่เข้าร่วมสนุก ไม่ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือไม่ร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (COMPLETE: 96 – 100 %)
d920.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d920.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางสติปัญญาตามแนวทางของ ICF

ระดับความพร้อมในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม		.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b117 การทำงานด้านสติปัญญา							
2	d131 การเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงกับสิ่งของหรือการเล่น							
3	d140 การเรียนรู้ในการอ่าน							
4	d310 การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
5	d330 การพูด							
6	d510 การทำความสะอาดร่างกายตนเอง							
7	d530 การดูแลการจัดของเสียออกจากร่างกาย							
8	d550 การรับประทานอาหาร							
9	d640 การทำงานบ้าน							
10	d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

ตัวอย่าง

เด็กชายไทย อายุ 9 ปี ประเมินพัฒนาการได้ 6 ปี ไปโรงเรียน เรียนร่วมกับเด็กปกติ สามารถพูดสื่อสารบอกความต้องการ มีปัญหาเล็กน้อย เช่น พูดไม่คล่อง หรือนึกคำพูดลำบากเมื่อเจอสถานการณ์ใหม่ๆ สามารถอ่านหนังสือด้วยความยากลำบาก พออ่านได้ แต่แตกต่างจากเด็กอื่นที่เรียนมาพร้อมกันเกิน 2 ชั้นเรียน มีปัญหาการเล่นเล็กน้อย เล่นอย่างมีจินตนาการหรือเล่นสมมติบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเล็กน้อย เช่น แสดงความไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม แต่หากชักชวนก็สามารถทำกิจกรรมได้ อาบน้ำ แต่งตัวได้เองแต่ไม่สะอาด ต้องการความช่วยเหลือเล็กน้อย ต้องการให้คนช่วยทำความสะอาดในการปัสสาวะอุจจาระบ้าง กินข้าวได้เอง ไม่หกละเอะเทอะ ช่วยแม่ทำงานบ้านที่ไม่ซับซ้อนได้

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Mild mental retardation**..... รหัส ICD-10-TM **F70.9**.....

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Mild mental retardation**..... รหัส ICD-10-TM **F70.9**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางสติปัญญา

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางสติปัญญาตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม		.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b117 การทำงานด้านสติปัญญา				✓			
2	d131 การเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงกับสิ่งของหรือของเล่น		✓					
3	d140 การเรียนรู้ในการอ่าน				✓			
4	d310 การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด				✓			
5	d330 การพูด		✓					
6	d510 การทำความสะอาดร่างกายตนเอง			✓				
7	d530 การดูแลการจัดของเสียออกจากร่างกาย			✓				
8	d550 การรับประทานอาหาร	✓						
9	d640 การทำงานบ้าน		✓					
10	d920 นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง		✓					

ความพิการประเภท 6

ความพิการทางการเรียนรู้

ความพิการทางการเรียนรู้ หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ แตกต่างจากนักเรียนอื่น ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางสมอง ทำให้ขาดความสามารถในการอ่าน การเขียนสะกดคำ และ/หรือ การคิดคำนวณเลข หรือทำได้แต่มีความสามารถต่ำกว่าเด็กอื่นที่อายุเท่ากัน 2 ชั้นเรียน ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

ความพิการประเภทนี้จึงหมายถึง กลุ่มโรคทางจิตเวชในระบบ ICD-10 (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, Tenth Revision) ซึ่งมีความผิดปกติเฉพาะในพัฒนาการด้านทักษะการเรียนรู้ที่ไม่ได้เกิดจากการขาดโอกาสเรียนรู้ ภาวะปัญญาอ่อนระดับปานกลางหรือรุนแรง มิได้มีปัญหาด้านอื่น หรือเกิดจากปัญหาในระบบการสอน และส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในวิธีการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ จนไปขัดขวางพัฒนาการด้านอื่น

การจำแนกความพิการทางการเรียนรู้ตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

F81.-	Specific developmental disorders of scholastic skills
R48.-	Dyslexia and other symbolic dysfunctions, not elsewhere classified

สาเหตุของความพิการทางการเรียนรู้ตามรหัส ICD-10-TM (Version 2012)

ความบกพร่องหรือพิการด้านการเรียนรู้เกิดจากกรรมพันธุ์ และ/หรือ ความบกพร่องในการทำงานของระบบประสาทเท่านั้น และมิได้เกิดจากการเลี้ยงดูที่เบี่ยงเบน การฝึกสอนน้อย ปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ หรือการใช้ภาษาแตกต่างกัน โรคทางจิตเวชอื่น และปัญญาอ่อนระดับปานกลางหรือรุนแรง

การประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเรียนรู้ตามแนวทางของ ICF

b140 การทำงานด้านความสนใจ (Attention functions)

หน้าที่ของจิตที่จะมุ่งมั่นไปยังสิ่งกระตุ้นภายนอกหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นภายใน ในระยะเวลาที่ต้องการ

รวม: หน้าที่ของการคงความสนใจ การเบี่ยงเบนความสนใจ การแบ่งแยกความสนใจ การให้ความสนใจร่วมกัน; สมาธิ; การขาดสมาธิ

ไม่รวม: หน้าที่ของการรู้สติ (b110); หน้าที่ของพลังและแรงขับ(b130); หน้าที่ของการนอนหลับ(b134); หน้าที่ของความจำ (b144); หน้าที่ของพลวิสัย (b147); หน้าที่ด้านการรับรู้ (b156)

b140.0	ไม่มีความบกพร่อง: ไม่มีปัญหาด้านสมาธิและความตั้งใจทำงาน หรือมีแต่น้อยมาก เรียนได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
b140.1	มีความบกพร่องเล็กน้อย: มีอาการสมาธิสั้นเล็กน้อย ยังไม่รบกวนการเรียน ติดตามการเรียนได้ทันด้วยตนเอง (MILD: 5 – 24 %)
b140.2	มีความบกพร่องปานกลาง: มีปัญหาด้านสมาธิสั้น ขาดความตั้งใจทำงาน มีสมาธิเฉพาะวิชาหรือสิ่งที่ชอบ ผลการเรียนต่ำกว่าความสามารถ ติดตามการเรียนด้วยความลำบาก ต้องการความช่วยเหลือ (MODERATE: 25 – 49 %)
b140.3	มีความบกพร่องรุนแรง: มีปัญหาด้านสมาธิสั้น ขาดความตั้งใจทำงาน ติดตามการเรียนไม่ทัน ทำให้มีปัญหาการเรียน มีปัญหาในการฝึกสอนเพื่อเพิ่มความสามารถด้านอื่นที่ต้องใช้สมาธิ ต้องคอยเรียกบ่อยๆ และต้องการความช่วยเหลือ (SEVERE: 50 – 95 %)
b140.4	มีความบกพร่องทั้งหมด: ไม่มีสมาธิในการเรียนและการทำงาน ไม่อยู่เฉย ลูกเดินตลอดเวลาจนเรียนไม่ได้ ต้องคอยเรียก ต้องการคนอยู่ใกล้เพื่อช่วยดึงความสนใจ เรียนหนังสือหรือทำงานไม่ได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
b140.8	มีความบกพร่องที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
b140.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d140 การเรียนรู้ในการอ่าน (Learning to read)

การพัฒนาความสามารถในการอ่านสิ่งพิมพ์ (รวมถึงตัวอักษร Braille) ด้วยความคล่องและแม่นยำ เช่น ความสามารถในการรู้จักสัญลักษณ์และตัวอักษร การอ่านคำ โดยออกเสียงถูกต้องและมีความเข้าใจคำและวลี

d140.0	ไม่มีความยากลำบาก: อ่านหนังสือผิมน้อยมาก เรียนได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d140.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: อ่านหนังสือได้ช้า ค่อยๆสะกด ต้องสอนซ้ำๆ แต่ติดตามการเรียนได้ทัน (MILD: 5 – 24 %)
d140.2	มีความยากลำบากปานกลาง: อ่านหนังสือลำบาก อ่านหนังสือเองแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันแต่ไม่เกิน 2 ชั้นเรียน เรียนได้ด้วยความยากลำบาก ต้องการความช่วยเหลือ (MODERATE: 25 – 49 %)
d140.3	มีความยากลำบากรุนแรง: อ่านหนังสือได้เป็นบางคำ อ่านหนังสือเองแล้วไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันเกิน 2 ชั้นเรียน อ่านหนังสือเองไม่เข้าใจ ต้องการคนช่วยอ่านให้ฟังจึงจะเข้าใจ ติดตามการเรียนไม่ทัน (SEVERE: 50 – 95 %)
d140.4	มีความยากลำบากที่สุด: อ่านหนังสือไม่ได้เลย ต้องการคนช่วยอ่านให้ฟัง ติดตามการเรียนไม่ทัน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d140.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d140.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d145 การเรียนรู้ในการเขียน (Learning to write)

การพัฒนาความสามารถในการเขียนสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง คำ หรือวลี เพื่อการถ่ายทอดความหมายอักษร (Braille) ดังเช่นการสะกดอย่างถูกต้องและถูกหลักไวยากรณ์

d145.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการสะกดคำหรือเขียนหนังสือ หรือมีแต่เล็กน้อย เรียนได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d145.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: เขียนหนังสือผิบบางส่วน สะกดคำได้ในระดับชั้นเรียนแต่ต้องสอนซ้ำๆ แต่ติดตามการเรียนได้ทัน (MILD: 5 – 24 %)
d145.2	มีความยากลำบากปานกลาง: เขียนหนังสือและสะกดคำได้ต่ำกว่าระดับชั้นเรียน เขียนผิดพอกับเขียนถูก ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันแต่ไม่เกิน 2 ชั้นเรียน เรียนได้ด้วยความยากลำบาก ต้องการความช่วยเหลือ (MODERATE: 25 – 49 %)
d145.3	มีความยากลำบากรุนแรง: เขียนหนังสือได้เป็นบางคำๆ เขียนหนังสือเองแต่อ่านแล้วไม่เข้าใจ ต้องการคนช่วยบอกตัวสะกดหรือให้ลอกตาม ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันเกิน 2 ชั้นเรียน ติดตามการเรียนไม่ทัน (SEVERE: 50 – 95 %)
d145.4	มีความยากลำบากที่สุด: เขียนหนังสือเองไม่ได้เลย ต้องการคนช่วยบอกให้เขียนทั้งหมด ติดตามการเรียนไม่ทัน (COMPLETE: 96 – 100 %)
d145.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d145.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d150 การเรียนรู้ในการคำนวณ (Learning to calculate)

การพัฒนาความสามารถในการทำงานกับตัวเลขและการคำนวณทั้งแบบยากและแบบง่าย เช่น การใช้เครื่องหมายในการคำนวณในการบวกหรือลบ และนำไปใช้ในการคำนวณทางคณิตศาสตร์อย่างถูกต้อง

d150.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการคำนวณทางคณิตศาสตร์ หรือมีแต่เล็กน้อย เรียนได้ด้วยตนเอง (NO: 0 – 4 %)
d150.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: คิดเลขได้ในระดับชั้นเรียน แต่ต้องสอนซ้ำๆ สามารถติดตามการเรียนได้ทัน (MILD: 5 – 24 %)
d150.2	มีความยากลำบากปานกลาง: คิดเลขได้ต่ำกว่าระดับชั้นเรียน คิดเลขผิดๆ ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันแต่ไม่เกิน 2 ชั้นเรียน เรียนได้ด้วยความยากลำบาก ต้องการความช่วยเหลือ (MODERATE: 25 – 49 %)
d150.3	มีความยากลำบากรุนแรง: คิดเลขง่ายๆได้ แต่คำนวณคณิตศาสตร์ขั้นสูงหรือทำโจทย์ซับซ้อนไม่ได้ ความสามารถต่างจากเด็กที่เรียนมาพร้อมกันเกิน 2 ชั้นเรียน ติดตามการเรียนไม่ทัน และต้องการความช่วยเหลือ (SEVERE: 50 – 95 %)
d150.4	มีความยากลำบากที่สุด: คิดเลขไม่ได้เลย ติดตามการเรียนไม่ทัน ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด (COMPLETE: 96 – 100 %)
d150.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d150.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d720 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน (Complex interpersonal interactions)

การรักษาไว้และจัดการกับปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม เช่น การจัดการกับอารมณ์และแรงกดดันทางจิตใจ การควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและทางกาย การกระทำอย่างอิสระในปฏิกริยาทางสังคม และการทำตามกฎของสังคมและประเพณีนิยม

รวม: การเริ่มต้นและยุติสัมพันธ์ภาพ; การควบคุมพฤติกรรมในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์; การแสดงปฏิสัมพันธ์ตามกฎของสังคม; และการรักษาช่องว่างของสังคม

d720.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (NO: 0 – 4 %)
d720.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาเล็กน้อยหนานาครั้ง แต่ยังสามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (MILD: 5 – 24 %)
d720.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหาเป็นระยะ แต่ยังสามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (MODERATE: 25 – 49 %)
d720.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหาบ่อยครั้ง ผู้ที่อยู่ใกล้ต้องใช้ความอดทน แต่ยังสามารถรักษาไว้และจัดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นบางคน สนใจน้อยต่อการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม มักไม่สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่สามารถตอบสนองได้บ้าง (SEVERE: 50 – 95 %)
d720.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาหนัก ไม่สนใจที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เหมาะสมตามบริบทและสังคม (COMPLETE: 96 – 100 %)
d720.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d720.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d810 การศึกษานอกระบบ (Informal education)

การเรียนที่บ้านหรือที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในสถาบันการศึกษา เช่น การเรียนกวดวิชาช่างและทักษะอื่นๆ จากพ่อแม่หรือสมาชิกในครอบครัว หรือการจัดโรงเรียนในบ้าน

d810.0	ไม่มีความยากลำบาก: สามารถเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบได้ดี (NO: 0 – 4 %)
d810.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาเล็กน้อยแต่ไม่กระทบการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบตามแผนรองรับการดูแลเด็กพิเศษ มีคนที่เข้าใจปัญหาและส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากการใช้ชีวิตได้ดี (MILD: 5 – 24 %)
d810.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหาปานกลางในการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ มีคนเข้าใจและให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนรู้บ้าง เด็กเรียนรู้ได้บ้าง (MODERATE: 25 – 49 %)
d810.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหารุนแรงในการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ ต้องดูแลใกล้ชิด เด็กเรียนรู้ได้น้อย (SEVERE: 50 – 95 %)
d810.4	มีความยากลำบากที่สุด: ไม่สามารถเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบได้ (COMPLETE: 96 – 100 %)
d810.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d810.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

d820 การศึกษาในโรงเรียน (School education)

การเรียนที่บ้านหรือที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในสถานบันการศึกษา เช่น การเรียนกวดวิชาช่างและทักษะอื่นๆ จากพ่อแม่หรือสมาชิกในครอบครัว หรือการจัดโรงเรียนในบ้าน

d820.0	ไม่มีความยากลำบาก: ไม่มีปัญหาในการเรียน โรงเรียนมีแผนรองรับการดูแลเด็กพิเศษ มีครูการศึกษาพิเศษที่เข้าใจปัญหา มีระบบช่วยเหลือด้านการศึกษา จัด Individual educational program ให้ และมีระบบติดตามประเมินผลร่วมกับทีมแพทย์ (NO: 0 – 4 %)
d820.1	มีความยากลำบากเล็กน้อย: มีปัญหาในการเรียนเล็กน้อย โรงเรียนมีแผนรองรับการดูแลเด็กพิเศษ มีครูที่เข้าใจปัญหา แต่เด็กยังติดตามการเรียนไม่ทัน มีผลกระทบต่อการเรียน มีระบบติดตามประเมินผล ยังใช้ชีวิตในโรงเรียนได้ดี (MILD: 5 – 24 %)
d820.2	มีความยากลำบากปานกลาง: มีปัญหาในการเรียนปานกลาง โรงเรียนสอนตามระบบปกติ โรงเรียนไม่มีแผนรองรับ การดูแลเด็กพิเศษ ไม่มีครูการศึกษาพิเศษหรือครูที่เข้าใจปัญหา ไม่มีระบบช่วยเหลือด้านการศึกษาชัดเจน ขาดการจัด Individual educational program ให้ (MODERATE: 25 – 49 %)
d820.3	มีความยากลำบากรุนแรง: มีปัญหาในการเรียนมาก โรงเรียนสอนตามระบบปกติ โรงเรียนไม่มีแผนรองรับการดูแลเด็กพิเศษ ไม่มีครูการศึกษาพิเศษหรือครูที่เข้าใจปัญหา และระบบโรงเรียนไม่ยอมรับปัญหา ไม่มีระบบช่วยเหลือด้านการศึกษาชัดเจน ขาดการจัด Individual educational program ให้ เด็กและครอบครัวต้องช่วยตัวเองตามสภาพ มีปัญหากระทบต่อการเรียนและการใช้ชีวิตในโรงเรียน (SEVERE: 50 – 95 %)
d820.4	มีความยากลำบากที่สุด: มีปัญหาในการเรียนรุนแรง โรงเรียนสอนตามระบบปกติ โรงเรียนไม่ยอมรับหรือให้ความช่วยเหลือเด็กโดยให้ออกจากระบบการศึกษา (COMPLETE: 96 – 100 %)
d820.8	มีความยากลำบากที่ไม่ระบุรายละเอียด (Not specified)
d820.9	ไม่เกี่ยวข้อง (Not applicable)

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเรียนรู้ตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b140	การทำงานด้านความสนใจ							
2	d140	การเรียนรู้ในการอ่าน							
3	d145	การเรียนรู้ในการเขียน							
4	d150	การเรียนรู้ในการคำนวณ							
5	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
6	d810	การศึกษานอกระบบ							
7	d820	การศึกษาในโรงเรียน							

ตัวอย่าง

เด็กหญิง เรียนหนังสือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาในการเรียนอย่างมาก สอบตก โดนเพื่อนล้อว่าโง่ เพราะอ่านหนังสือได้น้อย เขียนหนังสือผิดๆถูกๆ โดนครูดูว่ามาตลอด ไม่สนใจ สนุกในการทำงานอื่นดี ยกเว้นเวลาอ่านหนังสือ คิดเลขเก่ง ครูบอกแม่ว่าเมื่อจบชั้นนี้ ต้องออกจากโรงเรียน เพราะครูไม่รู้ว่าจะสอนอย่างไร สอนไม่ได้ทั้งๆที่ฉลาด เรียนรู้อื่นๆได้เร็วมาก ยกเว้นการเรียน ขยันแต่เรียนไม่ได้เอง พ่อแม่เลี้ยงดูและฝึกสอนดีมากตลอด เพื่อนเยอะ ร่าเริงดี

ผลการตรวจพบว่า เด็กฉลาด I.Q. 108 ความสามารถในการอ่านและเขียนหนังสืออยู่ที่ชั้น ป. 1 การคำนวณ อยู่ที่ชั้น ป. 6

การวินิจฉัยความบกพร่อง **Mixed disorder of scholastic skills**..... รหัส ICD-10-TM **F81.3**.....

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ **Mixed disorder of scholastic skills**..... รหัส ICD-10-TM **F81.3**.....

สรุปว่า มีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[✓] ความพิการทางการเรียนรู้

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเรียนรู้ตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b140	การทำงานด้านความสนใจ	✓						
2	d140	การเรียนรู้ในการอ่าน				✓			
3	d145	การเรียนรู้ในการเขียน				✓			
4	d150	การเรียนรู้ในการคำนวณ	✓						
5	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน	✓						
6	d810	การศึกษานอกระบบ	✓						
7	d820	การศึกษาในโรงเรียน					✓		

ภาคผนวก ก.
ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ

โดยที่เห็นเป็นการสมควรกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กำหนดประเภทความพิการ ดังนี้

- (๑) ความพิการทางการเห็น
- (๒) ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- (๓) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- (๔) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก
- (๕) ความพิการทางสติปัญญา
- (๖) ความพิการทางการเรียนรู้

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเห็น ได้แก่

(๑) ตาบอด หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาค้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดา อยู่ในระดับแยกกว่า ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๔๐๐ ฟุต (๒๐/๔๐๐) ลงมาจนกระทั่งมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือมีสายตาค้างมากกว่า ๑๐ องศา

(๒) ตาเห็นเลือนราง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาค้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดา อยู่ในระดับตั้งแต่ ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๔๐๐ ฟุต (๒๐/๔๐๐) ลงมาถึงแยกกว่า ๖ ส่วน ๑๘ เมตร (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ ฟุต (๒๐/๗๐) หรือมีสายตาค้างมากกว่า ๓๐ องศา

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่

(๑) หูหนวก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางทางการได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินโดยใช้คลื่นความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียง ๙๐ เดซิเบลขึ้นไป

(๒) หูตึง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางทางการได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินโดยใช้คลื่นความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียงน้อยกว่า ๙๐ เดซิเบลลงมาจนถึง ๔๐ เดซิเบล

(๓) ความพิการทางการสื่อความหมาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย เช่น พูดไม่ได้ พูดหรือฟังผู้อื่นไม่เข้าใจ เป็นต้น

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่

(๑) ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขนขาอ่อนแรง แขนขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา

(๒) ความพิการทางร่างกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และสภาพลักษณะภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก ได้แก่

(๑) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด

(๒) ความพิการออทิสติก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมอง และความผิดปกตินั้นแสดงก่อนอายุ ๒ ปีครึ่ง ทั้งนี้ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มอาการออทิสติกสเปกตรัมอื่นๆ เช่น แอสเพอเกอร์ (Asperger)

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางสติปัญญา ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเขาวงกตปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดยความผิดปกตินั้นแสดงก่อนอายุ ๑๘ ปี

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเรียนรู้ ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางสมอง ทำให้เกิดความบกพร่องในด้านการอ่านการเขียน การคิดคำนวณ หรือกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานอื่น ในระดับความสามารถที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามช่วงอายุและระดับสติปัญญา

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัย และออกไปรับรองความพิการที่ระบุประเภทความพิการตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ หรือข้อ ๙ เพื่อประกอบคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เว้นแต่นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัดแล้วแต่กรณีเห็นว่าบุคคลนั้นมีสภาพความพิการที่สามารถมองเห็นได้โดยประจักษ์ จะไม่ต้องให้มีการตรวจวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้มีคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่กำหนดแบบเอกสาร คู่มือ แนวทาง หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความพิการ และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๑๐ ตามประกาศนี้

ข้อ ๑๒ ให้เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติรักษาการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภาคผนวก ข.

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 760 / 2554

แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ

(International Classification of Functioning Disability and Health : ICF)

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 921/2555

ขอเพิ่มเติมแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และ

สุขภาพ (International Classification of Functioning Disability and Health : ICF)

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 760 / 2554

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ
(International Classification of Functioning Disability and Health : ICF)

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูล พัฒนาคุณภาพข้อมูล และสารสนเทศสุขภาพ ให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนงานด้านสุขภาพต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนไทย ดังนั้นจึงต้องการข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน มีความหมาย และทันกาล ฉะนั้นระบบบริหารจัดการข้อมูลทางการแพทย์และสุขภาพที่ดีจึงจำเป็นต้องอาศัยรากฐานของข้อมูลเป็นสำคัญ เช่น รหัสมาตรฐานด้านสุขภาพต่างๆ และสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งศูนย์มาตรฐานรหัสด้านสุขภาพ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ โดยมีภารกิจหลักในการพัฒนามาตรฐานรหัสด้านสุขภาพนั้น

ในการนี้ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ ร่วมกับ ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพแห่งชาติ จะดำเนินการพัฒนาและจัดทำมาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (ICF) ให้เหมาะสมกับการใช้งานด้านความพิการในประเทศไทย เพื่อประโยชน์และเป็นเครื่องมือทางสถิติด้านการวิจัย ด้านการบำบัดรักษา ด้านการวางแผนนโยบายทางสังคม และด้านการศึกษา ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลได้ในระดับประเทศ ทำให้การบริหารจัดการในระบบสุขภาพด้านความพิการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กระทรวงสาธารณสุข จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (ICF) ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (ICF) ประกอบด้วย

1. นพ. ศุภกิจ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	ที่ปรึกษา
2. นพ. ณรงค์ กษิติประดิษฐ์	รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และ ผอ.กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ	ที่ปรึกษา
3. รศ.นพ. วิทยา ศรีตามา	ผู้แทนราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย	ประธาน
4. พญ. ดารณี สุวพันธ์	ผอ.ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ	รองประธาน
5. ผศ.นพ. วรวิภา เปาอินทร์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รองประธาน
6. พญ. เบญจพร ปัญญาสงค์	กลุ่มที่ปรึกษา กรมสุขภาพจิต	คณะกรรมการ
7. พญ. วิษิตดา ปิยะศิลป์	สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี	คณะกรรมการ
8. พญ. อติศรีสุตา เพ็องฟู	สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี	คณะกรรมการ
9. พญ. ชวัญใจ วงศ์กิตติรักษ์	สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี	คณะกรรมการ
10. พญ. ปัทมา ศิริเวช	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา	คณะกรรมการ
11. นพ. ปัทมวิชัย วงศ์วิวัฒนานนท์	โรงพยาบาลราชวิถี	คณะกรรมการ
12. พญ. สายจินต์ อธิประดิษฐ์	โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)	คณะกรรมการ
13. พญ. กฤติยา ศรีประเสริฐ	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	คณะกรรมการ
14. พญ. สาวิตรี เมฆพิทกุลไพโรจน์	สำนักงานกลางสารสนเทศบริการสุขภาพ	คณะกรรมการ
15. พ.อ.นพ. กนธีร์ สังขชาติ	ผู้แทนราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
16. นพ. กวีธา ม่วงทอง	ผู้แทนราชวิทยาลัยโสตศอนาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
17. นพ. ภาจก ผ่องอักษร	ผู้แทนราชวิทยาลัยเวชศาสตร์ฟื้นฟูแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
18. พญ. ดลฤดี ศรีศุภผล	ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ	คณะกรรมการ
19. พญ. อุบลวรรณ วัฒนาดีลกุล	ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ	คณะกรรมการ
20. ดร. มะลิวัลย์ ยืนยงสุวรรณ	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	คณะกรรมการ และเลขานุการ

21. พญ. ชมพูนุช พงษ์อัศศิริ	ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
22. น.ส. ปรีดี สัราญทรัพย์	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

โดยคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (ICF) มีบทบาทและหน้าที่
ดังนี้

1. คัดเลือกรหัส ICF ที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้พิการในประเทศไทย
2. ศึกษาและออกแบบโครงสร้างการให้รหัส ICF ที่สามารถเชื่อมโยงกับรหัสโรค ICD-10-TM ได้
3. พิจารณาแนวทางการดำเนินการพัฒนามาตรฐานผู้พิการให้เหมาะสมสำหรับการใช้งานในประเทศไทย รวมถึงการวางแผนและจัดระบบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
4. พัฒนา ปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (ICF) ฉบับการใช้งานในประเทศไทย
5. อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2554

(ลงชื่อ)

ณรงค์ สหเมธาพัฒน์

(นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๙๒๑ / ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเพิ่มเติมแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (International Classification of Functioning Disability and Health : ICF)

ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๗๖๐/๒๕๕๔ สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงานความพิการ และสุขภาพ (International Classification of Functioning Disability and Health : ICF) นั้น เนื่องจากได้มีการประชุมคณะทำงานและมีการขอเพิ่มเติมรายชื่อ เพื่อให้ครอบคลุมผู้เชี่ยวชาญด้านความพิการ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการมีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอเสนอรายชื่อคณะทำงานและที่ปรึกษา การพัฒนามาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงานความพิการและสุขภาพ (ICF) เพิ่มเติม ดังนี้

๑. นายกิตติ กรรภิรมย์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	ที่ปรึกษา
๒. พันเอกหญิงพนมวัลย์ บุญยมานพ	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	คณะทำงาน
๓. นายทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา	สถาบันราชานุกูล	คณะทำงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายโสภณ เมฆธน)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ภาคผนวก ค.

**แบบประเมินระดับความพิการและการให้รหัส ICF
(International Classification of Functioning, Disability and Health)**

แบบประเมินระดับความสามารถตามประเภทความพิการ

และการให้รหัส ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health)

สำหรับคนพิการที่มารับเอกสารรับรองความพิการเพื่อจดทะเบียนคนพิการ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี เพศ.....

เลขประจำตัวประชาชน ระดับการศึกษา.....

การวินิจฉัยความบกพร่อง รหัส ICD-10-TM

การวินิจฉัยโรคที่เป็นสาเหตุ รหัส ICD-10-TM

- เป็นคนพิการทาง การเห็น ตั้งแต่อายุ.....ปี ได้ยิน ตั้งแต่อายุ.....ปี
 ร่างกาย ตั้งแต่อายุ.....ปี การสื่อความหมาย ตั้งแต่อายุ.....ปี
 การเคลื่อนไหว ตั้งแต่อายุ.....ปี ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ตั้งแต่อายุ.....ปี
 อื่นๆ (ระบุ) ตั้งแต่อายุ.....ปี

สรุปว่ามีความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในประเภท

[] **ความพิการทางการเห็น ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF**

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b210	การทำงานของตา							
2	d460	การเคลื่อนไหวในที่ต่าง ๆ							
3	d470	การใช้การขนส่ง							
4	d570	การรักษาสุขภาพตัวเอง							
5	d630	การเตรียมอาหาร							
6	d640	การทำงานบ้าน							
7	d839	การศึกษา							
8	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
9	d910	ชีวิตในชุมชน							
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] **ความพิการทางการได้ยิน ประเมินสมรรถภาพคนพิการแนวทางของ ICF**

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b230	การทำงานด้านการได้ยิน							
2	d115	การฟัง							
3	d310	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
4	d320	การรับการสื่อสารด้วยข้อความภาษามือที่เป็นทางการ							
5	d340	การสร้างข้อความที่เป็นภาษามือแบบเป็นทางการ							
6	d839	การศึกษา							
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] **ความพิการทางการสื่อความหมาย ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF**

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b310	การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง							
2	b320	การทำงานด้านการออกเสียงพูด							
3	b330	การทำงานด้านความคล่องและจังหวะของการพูด							
4	d330	การพูด							
5	d350	การสนทนา							
6	d839	การศึกษา							
7	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
8	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] **ความพิการทางการเคลื่อนไหว ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF**

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d420	การเคลื่อนไหวด้วยตัวเอง							
2	d450	การเดิน							
3	d465	การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์							
4	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง							
5	d530	การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย							
6	d540	การแต่งตัว							
7	d550	การรับประทานอาหาร							
8	d839	การศึกษา							
9	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] ความพิการทางร่างกาย ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d620	การหาซื้อสินค้าและบริการ							
2	d740	สัมพันธภาพที่เป็นทางการ							
3	d839	การศึกษา							
4	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ							
5	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d155	การได้รับทักษะจากการเรียนรู้							
2	d350	การสนทนา							
3	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง							
4	d570	การดูแลสุขภาพตัวเอง							
5	d640	การทำงานบ้าน							
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
7	d750	สัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ							
8	d845	การได้ทำงาน ฝึกงานที่ทำอยู่ และยุติการทำงาน							
9	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] ความพิการออทิสติก ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	d310	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
2	d315	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความที่ไม่ใช่ภาษาพูด							
3	d330	การพูด							
4	d350	การสนทนา							
5	d710	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขั้นพื้นฐาน							
6	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
7	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] ความพิการทางสติปัญญา ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b117	การทำงานด้านสติปัญญา							
2	d131	การเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงกับสิ่งของหรือของเล่น							
3	d140	การเรียนรู้ในการอ่าน							
4	d310	การรับสารสื่อสารด้วยข้อความภาษาพูด							
5	d330	การพูด							
6	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง							
7	d530	การดูแลการกำจัดของเสียออกจากร่างกาย							
8	d550	การรับประทานอาหาร							
9	d640	การทำงานบ้าน							
10	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง							

[] ความพิการทางการเรียนรู้ ประเมินสมรรถภาพคนพิการตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงานของร่างกาย / ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1	b140	การทำงานด้านความสนใจ							
2	d140	การเรียนรู้ในการอ่าน							
3	d145	การเรียนรู้ในการเขียน							
4	d150	การเรียนรู้ในการคำนวณ							
5	d720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน							
6	d810	การศึกษานอกระบบ							
7	d820	การศึกษาในโรงเรียน							

ชื่อแพทย์ผู้ประเมิน

สถานพยาบาล

วันเดือนปีที่ประเมิน

ICF

คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถ
ตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

ISBN : 978-616-11-1352-0